

สรุปข่าวประจำวันที่ 19-25 กรกฎาคม 2566

ราคาข้าวปรับพุ่งสูงสุด ในรอบ 16 ปี หลัง "อินเดีย" แบนส่งออก

ชวานาเฮ อินเดียประกาศแบนส่งออกข้าว มีผลทันที 20 ก.ค. “นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย” เผย “จุงรินทร์” เตรียมสั่งเช็คสต็อกข้าวในประเทศให้มีเพียงพอหรือไม่ ขณะที่นายกกิตติมศักดิ์โรงสีข้าวไทย ชี้ปีทองชวานาไทยราคาข้าว พุ่งสูงสุด ในรอบ 16 ปี

นายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เผยกับ “ฐานเศรษฐกิจ” ว่า ทางรัฐบาลประเทศอินเดียได้มีประกาศแบนการส่งออกข้าว ที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 20 ก.ค. (20 ก.ค.) ที่ผ่านมาเป็นความพยายามของรัฐบาลอินเดียที่ต้องการควบคุมราคาอาหาร จากผลการดำเนินนโยบายดังกล่าวก็ทำให้ ซึ่งจากการพิจารณาข้อความที่โพสต์ข้อความออกมาถึงจุดที่จะผ่อนปรนได้ เช่น หากเป็นประเทศที่ยากจน จะต้องไปเจรจากับรัฐบาลอินเดีย แล้วต้องไปขอซื้อในรูปแบบโควตา โดยรัฐบาลอินเดียจะพิจารณาเป็นราย เป็นกรณี ซึ่งที่ผ่านมาก็มีกรณีแบบนี้ที่รัฐบาลอินเดียมีการเจรจาขายให้กับอินโดนีเซียว่าจะส่งข้าวให้ 1 ล้านตัน ดังนั้นหากประเทศไหนที่มีความต้องการจริงข้าว ก็ให้รัฐบาลนั้นไปเจรจาพูดคุยกัน แต่อย่างไรก็ดี ต้องประเมินอีกสักกระยะหนึ่ง เพราะนโยบายอินเดียเปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนมาบ่อย

“หลังจากประกาศแล้ว ราคาข้าวก็ดีขึ้นทันที แต่ละรายสถานการณ์แตกต่างกัน บางรายที่ไม่ได้ขายล่วงหน้าไว้ ก็ไม่เป็นไร แต่พวกที่ขายล่วงหน้าไว้ก็ต้องซื้อของเข้ามาเก็บให้พร้อม ส่วนผู้ซื้อที่ต้องเร่งเรือมาเอาสินค้าสถานการณ์ตอนนี้จะวุ่นวายสักประมาณ 2-3 สัปดาห์ และทางคุณจุงรินทร์ ลักษณะวิเศษฐ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้ทราบเรื่องแล้ว และกำลังให้ทางกระทรวงพาณิชย์มีการเช็คสต็อกข้าวในประเทศ เพื่อให้แน่ใจว่าข้าวในประเทศมีเพียงพอ เพื่อไม่ให้ในประเทศขาดแคลน”

นายเจริญ กล่าวว่า มีความเชื่อว่าในตอนนี้อย่างน้อยก็ไม่มีใครกล้าขาย เพราะราคาขึ้นรวดเร็วเกินไป มีความเสี่ยงสูง แล้วในอีก 2-3 สัปดาห์ข้างหน้า อินเดียประกาศใหม่ส่งออกได้แล้ว ราคา ก็จะปรับลงมา เพราะฉะนั้นในช่วงนี้คาดว่า จะไม่มีการซื้อขายเท่าไรนัก ผลพวงจากอินเดียประกาศแบนการส่งออกส่งผลทำให้ข้าวสารขาว 5% ปรับราคาขึ้นมาประมาณ 5% จากราคาขายที่ตันละ 17,000 บาท ปรับขึ้น เป็น 18,000 บาท/ตัน ก็ทำให้ข้าวเปลือกราคาขยับขึ้นเช่นเดียวกัน

“สิ่งที่เราจะพิจารณาว่าอินเดียแบนจริงหรือไม่ 2. ความต้องการในตลาดโลกเป็นอย่างไร และฤดูกาลผลิต ผสมมาดีหรือไม่ จะเก็บเกี่ยวเดือนหน้าอีกรอบหนึ่ง ซึ่งเป็นนาปรัง รอบ 2 ผลผลิตจะเป็นอย่างไร ซึ่งมีปัจจัยต่างๆเยอะมาก รวมทั้งนโยบายเวียดนาม ด้วยจะเป็นอย่างไร และค่าเงินบาทไทย จากเหตุการณ์ในรอบต่างๆ ที่เกิดขึ้นทำให้ทุกคนได้ประจักษ์แล้วว่า ผู้ส่งออก ไม่สามารถตั้งราคาตัวเอง ไม่สามารถกำหนดราคาได้”

สอดคล้องนายเกรียงศักดิ์ ตาปนานนท์ นายกกิตติมศักดิ์สมาคมโรงสีข้าวไทย และที่ปรึกษา กิตติมศักดิ์สมาคมชวานาและเกษตรกรไทย กล่าวว่า ราคาข้าวเปลือก วันนี้ (25 ก.ค.66) ตันละ 11,000-11,200 บาท เป็นราคาที่สูงที่สุดในรอบ 15-16 ปี ถ้าจำกันได้ ในปี 2550 หรือปี 2551 เกิดจากสต็อกข้าวโลกลดลง ทุกคนตกใจว่าข้าว

จะขาด ก็เลยทำให้แย่งกันซื้อข้าว จึงทำให้ราคาปรับขึ้นไปสูง พอทุกประเทศความต้องการเพียงพอ ราคาข้าวก็ทิ้งร่วงดิ่งเลย

“ปีนี้ ถือว่าเป็นปีทองขานาไทย ราคาข้าวพุ่งค่อนข้างจะรุนแรง ซึ่งก่อนหน้านี้ อินเดียมีการเก็บภาษีนำเข้า 20% ส่งผลดีทำให้ราคาข้าวไทย ราคาห่างจากข้าวอินเดีย แค่ 50 ดอลลาร์สหรัฐ จากที่ก่อนหน้านี้ราคาห่างกันราว 100 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งตลาดจะไปตามราคา ทำให้ข้าวอินเดียแพงขึ้น แล้วมาประกาศแบนส่งออกอีก เป็นข่าวดี ที่ประเทศไทยจะได้รับอานิสงส์ เพียงแต่ว่าในราคานี้จะคงอยู่ในตลาดได้นานหรือไม่ ต้องติดตาม”
ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

ข้าวไทยส่งออกวิกฤต หลังอินเดียงดส่งออก

สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยแสดงความกังวล หลังจากมีข่าวว่า อินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวทุกสายพันธุ์ อาจกระทบต่อข้าวไทยทำให้ราคาข้าวในประเทศปรับตัวสูงขึ้นประมาณ 10%

เพราะอินเดียเป็นตลาดข้าวรายใหญ่ของโลก เมื่ออินเดียมีการออกประกาศสั่งห้ามการส่งออกข้าวทุกสายพันธุ์ ยกเว้นข้าวพันธุ์บาสมати โดยมีผลบังคับใช้ในทันที ทำให้ผู้ค้าข้าวไทย ทั้งผู้ส่งออกและโรงสีข้าวไทย ต่างหวั่นวิตก หลังจากนั้นอาจจะทำให้ตลาดข้าวโลกชะลอตัว จึงต้องจับตาดูสถานการณ์ของรัฐบาลอินเดียอีกครั้งว่าจะผ่อนปรนค่าประกาศหรือไม่ โดยรวมการส่งออกข้าวไทยได้รับผลกระทบอย่างแน่นอน โดยเฉพาะในเรื่องของการกำหนดราคาข้าวแต่ละชนิดที่อยู่ระหว่างการทำสัญญาซื้อขายอาจต้องเลื่อนกันไป อาจจะทำให้ราคาข้าวในประเทศไทยปรับเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่า 10%

ซึ่งหลายฝ่ายมองว่า สถานการณ์นี้อาจเป็นโอกาสที่ไทยจะสามารถทวงแชมป์ผู้ส่งออกข้าวกลับมาได้ แต่ไทยยังมีเวียดนามเป็นคู่แข่งสำคัญ ซึ่งเวียดนามมีพื้นที่ปลูกข้าวมากกว่าไทยหลายเท่าตัว

โดยภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐจะเร่งหาวิธีการอื่นๆ เช่น มองหาตลาดใหม่ๆ ทดแทนเพื่อชะลอการปรับราคาขึ้นในประเทศ ซึ่งขณะนี้ การเพาะปลูกข้าวไทยเองก็ประสบปัญหาภัยแล้งในหลายพื้นที่ โดยเกรงว่าปริมาณข้าวไทยในปีนี้อาจจะลดน้อยลงไปด้วย ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องเร่งหาทางกันต่อไป

ที่มา เจาะประเด็นข่าว 7HD

ข้าวไทยจ่อแพงขึ้น 10% หลังอินเดียประกาศห้ามส่งออกข้าวทุกสายพันธุ์ดันราคาตลาดโลกสูง

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยว่าผู้ค้าข้าวไทยทั้งผู้ส่งออกและโรงสีข้าวไทยต่างวิตกกรณีที่ทางรัฐบาลอินเดียประกาศห้ามการส่งออกข้าวทุกสายพันธุ์ ยกเว้นข้าวพันธุ์บาสมати โดยมีผลบังคับใช้ในทันที หลังจากทีอินเดียเผชิญฤดูมรสุมทั้งภัยแล้ง น้ำท่วม จนทำให้ปริมาณผลผลิตข้าวในประเทศของอินเดียได้รับผลกระทบอย่างหนักปริมาณลดลงอย่างมาก จึงได้ออกประกาศสั่งห้ามดังกล่าวออกมา

โดยผู้ค้าข้าวไทยกำลังติดตามเรื่องนี้อย่างใกล้ชิด ขณะนี้ยังคงคาดเดาลำบากว่าหลังจากนี้จะทำให้ตลาดข้าวโลกชะลอตัวหรือไม่ จึงต้องจับตาดูสถานการณ์ของรัฐบาลอินเดียอีกครั้งว่าจะผ่อนปรนค่าประกาศต่อไปหรือไม่

ทั้งนี้คาดว่าจะทำให้ภาพรวมการส่งออกข้าวไทยได้รับผลกระทบอย่างแน่นอน โดยเฉพาะในเรื่องของการกำหนดราคาข้าวแต่ละชนิดที่อยู่ระหว่างการทำสัญญาซื้อขายอาจต้องเลื่อนกันไประยะหนึ่งก่อน เพราะคาดว่าจะทำให้ราคาข้าวตลาดโลกสูงขึ้น การทำตลาดส่งออกข้าวไทยในช่วงครึ่งหลังปีจะลำบากพอควร แต่คิดว่าในช่วงระยะสั้นนี้ ผู้ค้าข้าวไทยทั้งตลาดส่งออกและตลาดค้าข้าวในประเทศคงจะต้องชะลอการกำหนดราคาออกไปก่อน

อย่างไรก็ตาม ราคาข้าวในประเทศอาจจำเป็นต้องปรับเพิ่มขึ้นอีกไม่น้อยกว่า 10% แต่โดยรวมไม่ยากให้เกิดเช่นนั้น โดยภาคเอกชนและหน่วยงานภาครัฐจะเร่งหาวิธีการอื่นๆ โดยเฉพาะการหาตลาดใหม่ๆ ทดแทนเพื่อชะลอการปรับราคาขึ้นในประเทศ ซึ่งขณะนี้การเพาะปลูกข้าวไทยเองก็ประสบปัญหาภัยแล้งในหลายพื้นที่ โดยเกรงว่าปริมาณข้าวไทยในปีนี้อาจจะลดน้อยลงไปด้วย

มีรายงานแจ้งว่า นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รับทราบถึงปัญหาของรัฐบาลอินเดียแล้ว และได้สั่งการให้ภาคเอกชนและทางทูตพาณิชย์ที่อินเดียให้ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดของเรื่องดังกล่าว เพราะเท่าที่ได้ติดตามคำประกาศนี้ยังไม่ออกมาเป็นทางการ ซึ่งนายจรินทร์เตรียมนัดประชุมทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในสัปดาห์หน้า เพื่อเตรียมแผนรองรับต่อไป

ที่มา btimes.biz

เตรียมรับมือ ไทยเสี่ยง “เอลนีโญ” ระดับรุนแรง ลากยาวอย่างน้อยถึง เม.ย.67

รศ.ดร.วิษณุ อรรถวานิช อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกษตร ชี้ไทยเสี่ยง “เอลนีโญ” ระดับรุนแรง ! ลากยาวอย่างน้อยถึง เม.ย.67 หลังพม.ย.66 ร้อนสุดในรอบ 174 ปี

โดยรศ.ดร.วิษณุ อรรถวานิช อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเกษตร ได้ออกมาโพสต์ข้อความผ่านเฟซบุ๊กส่วนตัว “Witsanu Attavanich” ระบุว่า #อัพเดทน้ำท่วมน้ำแล้ง (16 ก.ค. 66) เสี่ยงเอลนีโญ ระดับรุนแรง!! มิ.ย. 66 ร้อนที่สุดเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับเดือน มิ.ย. ด้วยกันในรอบ 174 ปี! โอกาสเกิดเอลนีโญเฉียด 100% และจะลากยาวอย่างน้อย เม.ย. 67 โดยจะทำจุดสูงสุดช่วง พ.ย.-ธ.ค.66 ได้ เหนือตอนล่าง และกลางตอนบน ต้องเตรียมรับมือภัยแล้งและฝุ่นพิษให้ดี ลุ้นฝนตกเหนือเขื่อนเหนือเพื่อเติมน้ำที่เหลือน้อย อากาศจะร้อนกว่าปกติกันจากนี้ถึงอย่างน้อย เม.ย. 67

ทั้งนี้ทางองค์การบริหารมหาสมุทรและชั้นบรรยากาศแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (NOAA) พบว่า มิ.ย. 2566 เป็นเดือนที่ร้อนที่สุดเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับเดือน มิ.ย. ด้วยกันในรอบ 174 ปี! โดยอุณหภูมิพื้นผิวโลกอยู่ที่ 1.05°C สูงกว่าค่าเฉลี่ยในศตวรรษที่ 20 ที่ 15.5°C และเป็นครั้งแรกที่อุณหภูมิพื้นผิวโลกสูงเกินค่าเฉลี่ยในศตวรรษที่ 20 ถึง 1.0°C!! (ภาพที่ 2) และอุณหภูมิผิวน้ำทะเล (Ocean) ร้อนที่สุดเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับเดือน มิ.ย. ด้วยกันในรอบ 174 ปี! โดยเพิ่มขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยปกติ 0.92°C ส่วนอุณหภูมิพื้นดิน (Land) ก็ร้อนที่สุดเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับเดือน มิ.ย. ด้วยกันในรอบ 174 ปี! โดยเพิ่มขึ้นกว่าค่าเฉลี่ยปกติ 1.35°C

ขณะเดียวกันองค์การบริหารมหาสมุทรและชั้นบรรยากาศแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (NOAA) (ภาพที่ 3) รายงานว่าความน่าจะเป็นที่จะเกิดเอลนีโญเพิ่มขึ้นเฉียด 100% ตามที่คาดไว้และจะลากยาวอย่างน้อย เม.ย. 67! (ภาพซ้ายแท่งสีแดง) และงานวิจัยจาก CPC (NOAA) คาดว่ากำลังของเอลนีโญระดับปานกลางขึ้นไป (>1.0 °C) มีความน่าจะเป็นเกิน 70% ขึ้นไป ตั้งแต่ช่วง ส.ค.66-ม.ค.67 (ภาพขวาแท่งสีม่วง) และกำลังของเอลนีโญระดับรุนแรง (>1.5 °C) มีความน่าจะเป็นสูงสุดเท่ากับ 52% ช่วง ก.ย. – พ.ย. 66 (ภาพขวาแท่งสีแดงเข้ม)

และล่าสุด (15 ก.ค. 66) ที่ผ่านมา International Research Institute for Climate Society (IRI) มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย (ภาพที่ 4) ได้พยากรณ์ว่าฤดูฝนปี 66 ปริมาณฝนจะน้อยกว่าปี 65 อย่างมาก โดยช่วง ส.ค.-ต.ค.66 ภาคใต้และตะวันออกตอนล่าง (ตราด ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทราตอนล่าง สระแก้วตอนล่าง) ปริมาณ

ฝนจะลดลงเป็นเท่ากับค่าเฉลี่ยปกติจากเดิมที่คาดว่าจะมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติ และปริมาณฝนจะมากกว่าค่าเฉลี่ยปกติเล็กน้อย (พื้นที่สีเขียว) ในภาคเหนือตอนบน (เชียงใหม่ เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน พะเยา) อีสานบางพื้นที่ (บึงกาฬ หนองคาย อุดรธานี สกลนคร นครราชสีมา บุรีรัมย์ เพชรบูรณ์) และภาคตะวันออก (ปราจีนบุรี สระแก้วตอนบน ฉะเชิงเทราตอนบน) ภาคกลาง (สระบุรี ลพบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ออยุธยา กรุงเทพฯ สมุทรปราการ ปทุมธานี)

สำหรับช่วง ก.ย.-พ.ย.66 ประจวบคีรีขันธ์ตอนล่าง ชุมพร ระนอง สุราษฎร์ พังงา กระบี่ นครศรีธรรมราช ตอนบน ปริมาณฝนจะน้อยกว่าค่าเฉลี่ยปกติ (พื้นที่สีน้ำตาลและเหลือง) หลายพื้นที่ประสบภัยแล้งเดิมในต้นปีนี้ มีโอกาสกลับมาเผชิญกับฝนน้อยกว่าปกติและภัยแล้งปลายปีจนถึงต้นปีหน้า ต้องระวังให้มาก ขณะที่ช่วง ต.ค.-ธ.ค.66 ปริมาณฝนจะเท่ากับค่าเฉลี่ยปกติในทุกภูมิภาค และท้ายสุดช่วง พ.ย.66-ม.ค.67 ปริมาณฝนจะมีแนวโน้มต่ำกว่าค่าเฉลี่ยปกติในภาคใต้ตอนล่างตั้งแต่ นครศรีธรรมราชติดลงมา และภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน (พื้นที่สีเหลือง)

สำหรับสถานการณ์น้ำในประเทศ พบว่า ปริมาณน้ำในเขื่อน/อ่างเก็บน้ำที่ใช้การได้จริงเหลือเพียง 17% ของความจุ เขื่อนหลักน้ำเหลือน้อยมากจนน่าเป็นห่วง (เขื่อนภูมิพล 17% เขื่อนสิริกิติ์ 8% เขื่อนสิรินธร 12% เขื่อนอุบลรัตน์ 10% เขื่อนศรีนครินทร์ 12% เขื่อนวชิราลงกรณ 11%) ด้วยปริมาณฝนที่คาดว่าจะตกไม่เยอะมากในฤดูฝนปีนี้ ดังนั้น ต้องใช้น้ำอย่างประหยัดสุดๆ ไม้จันทน์ 1-2 ช่างหน้าวิกฤติแน่ ต้องลุ้นให้ฝนตกเหนือเขื่อนให้มากที่สุดก่อนเผชิญภัยแล้งที่รุนแรงและยืดเยื้อ

อย่างไรก็ตามเตรียมรับมือกับเอลนีโญในระดับรุนแรงด้วยความไม่ประมาทกันนะครับ อากาศจะร้อนกว่าปกติต้องระวังโรคฮีตสโตรก หรือโรคลมแดดกันด้วยนะครับ ทุกภาคส่วนต้องช่วยกันกักเก็บน้ำในฤดูฝนนี้ให้มากที่สุดทั้งในเขตและนอกเขตชลประทานกันนะครับ เรามีน้ำเหลือน้อยมาก แต่ต้องเผชิญกับภัยแล้งที่คาดว่าจะไม่ธรรมดาและอาจยาวนาน ขุดบ่อจืดและสระสาธารณะใหม่เพิ่ม ขุดลอกคูคลองและสระสาธารณะที่ตื้นเขินเพื่อเพิ่มการกักเก็บน้ำและช่วยลดน้ำท่วมได้ อย่าให้น้ำฝนไหลลงทะเลโดยเปล่าประโยชน์ ต้องลดการปลูกข้าวนาปรังอย่างจริงจังเกษตรกรต้องเตรียมน้ำให้เพียงพอ ปลูกพืชที่เหมาะสมกับน้ำที่มีและทนร้อนและแล้งได้ดี ต้องระวังผลผลิตเสียหายจากแมลงที่คาดว่าจะมากกว่าปกติและโรคในพืชและปศุสัตว์เพราะอากาศที่ร้อนอาจทำให้พืชและสัตว์อ่อนแอ

ที่มา Spring News

แล้งกระทบจีดีพีเกษตรเหลือ 1.5-2.5% เกษตรเตรียมลดมาตรการรับมือเอลนีโญ

สศก.ชี้ภัยแล้งกระทบผลผลิต ปรับลดเป้าจีดีพีเกษตรปี'66 จาก 2-3% เหลือ 1.5-2.5% เตรียมหารือมาตรการรับมือเอลนีโญ 26 ก.ค. 2566

วันที่ 19 กรกฎาคม 2566 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โฆษกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยว่า สศก.ปรับเป้าหมายผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศ (จีดีพี) ภาคเกษตรในปี 2566 จาก 2-3% เหลือ 1.5-2.5% หรือคิดเป็นมูลค่า 688,780-695,570 ล้านบาท จากประมาณการเดิม 2-3% หรือคิดเป็นมูลค่า 692,177-698,963 ล้านบาท หรือจีดีพีภาคเกษตรลดต่ำกว่าที่คาดคิดเป็นมูลค่า 3,397-3,393 ล้านบาท ส่งผลให้มูลค่าจีดีพีปีนี้สูงกว่าปี 2565 มูลค่า 10,175-16,965 ล้านบาท ที่จีดีพีภาคเกษตรอยู่ที่ 2.4% หรือมูลค่า 678,605 ล้านบาท

ซึ่งเป็นผลจากสถานการณ์ภัยแล้งที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2566 รวมถึงสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างรัสเซียกับยูเครน เป็นผลให้ต้นทุนภาคการเกษตร โดยเฉพาะราคาปุ๋ยที่ไทยนำเข้ามาแนวโน้มสูงขึ้น และส่งผลให้เศรษฐกิจโลกอาจจะไม่ฟื้นตัวตามที่คาดการณ์ไว้

สำหรับปัจจัยสนับสนุนจากการดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐ อาทิ บริหารจัดการสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ยกย่องคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับและตอบโจทย์ผู้บริโภค แปรรูปเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร และส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีในการผลิต การขยายตัวอย่างต่อเนื่องของการอุปโภคบริโภคภายในประเทศ และการฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

ขณะที่ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ไตรมาส 2/2566 (เมษายน-มิถุนายน) พบว่าขยายตัว 0.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2565 โดยสาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่สาขาพืชซึ่งเป็นสาขาการผลิตหลักและมีสัดส่วนมากที่สุดของภาคเกษตรหดตัวลง เนื่องจากปริมาณฝนและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำตามธรรมชาติน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ไม่เพียงพอต่อการเติบโตของพืช

อีกทั้งยังมีสภาพอากาศที่แปรปรวนในช่วงปลายปี 2565 ถึงช่วงต้นปี 2566 ทำให้พื้นที่ทางภาคตะวันออกมีฝนตกชุกต่อเนื่องสลับกับมีลมพายุ ส่งผลให้สินค้ากลุ่มผลไม้ ดอกและผลร่วงหล่นเสียหาย ขณะที่พื้นที่ทางภาคใต้มีฝนน้อยและสภาพอากาศร้อน ส่งผลให้สินค้าปาล์ม น้ำมัน และยางพารามีผลผลิตลดลง

นายฉันทานนท์กล่าวอีกว่า ราคาปัจจัยการผลิตที่สำคัญหลายชนิดยังอยู่ในระดับสูง ทั้งปุ๋ยเคมี น้ำมันเชื้อเพลิง และวัตถุดิบอาหารสัตว์ ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่งผลให้เกษตรกรบางส่วนชะลอการผลิต ลดปริมาณการผลิตหรือใช้ปัจจัยการผลิตลดลง ส่งผลให้ภาพรวมของภาคเกษตรขยายตัวได้ไม่มากนัก เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขา พบว่า สาขาพืช ติดลบ 1.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2565 สินค้าพืชที่มีผลผลิตลดลง ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน สับปะรดโรงงาน ยางพารา และปาล์ม น้ำมัน สาขาปศุสัตว์ ขยายตัว 3.2%

สินค้าปศุสัตว์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ได้แก่ สุกรและไก่เนื้อ สาขาประมง ขยายตัว 5.7% สินค้าประมงที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น คือ กุ้งขาวแวนนาไม สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัว 2% เนื่องจากในปีที่ผ่านมาเกษตรกรขยายเนื้อที่เพาะปลูก โดยกิจกรรมการจ้างบริการเตรียมดินเพิ่มขึ้นในพื้นที่ปลูกพืชสำคัญ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น 1 (ปีเพาะปลูก 2566/67) และกิจกรรมการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพิ่มขึ้นในพื้นที่พืชสำคัญ ได้แก่ ข้าวนาปรัง และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์รุ่น 2 (ปีเพาะปลูก 2565/66) ส่งผลให้ภาพรวมในสาขาบริการทางการเกษตรมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

และสาขาป่าไม้ ขยายตัว 2.2% โดยไม้ยูคาลิปตัส เพิ่มขึ้นตามความต้องการของอุตสาหกรรมผลิตเยื่อกระดาษภายในประเทศ และการส่งออกไปยังตลาดญี่ปุ่น จีน และลาวที่เพิ่มขึ้น

“ในช่วงที่ประเทศอยู่ระหว่างจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่ กระทรวงเกษตรฯ ไม่ได้หยุดนิ่ง ยังมีการเดินทางมามาตรการที่สามารถดำเนินการได้อยู่เสมอ โดยหลังจากนี้จะมีการเดินทางผลักดันให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่ม ส่วนในเรื่องของการป้องกันผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญ โดยในวันที่ 26 กรกฎาคม กระทรวงเกษตรฯ จะมีการประชุมหารือ เพื่อเตรียมรับมือผลกระทบที่จะเกิดขึ้นร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งต่อไป” นายฉันทานนท์กล่าว

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

เปิดฉากเอลนีโญ! คาดภาคเกษตรไทยปีนี้เสียหายราว 4.8 หมื่นลบ.

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย มองว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญที่สร้างความร้อนและแห้งแล้งกว่าปกติ ได้เริ่มขึ้นแล้วในปี 66 หลังจากที่ในช่วงราว 3 ปีก่อนหน้า ไทยเผชิญปรากฏการณ์ลานีญาที่มีสถานการณ์น้ำอยู่ในเกณฑ์ดี โดยล่าสุดในเดือนก.ค. 66 องค์การบริหารมหาสมุทรและชั้นบรรยากาศแห่งชาติสหรัฐอเมริกา (NOAA) พยากรณ์ว่า ขณะนี้โอกาสเกิดเอลนีโญมีเพิ่มขึ้น และยกระดับการเตือนภัยเป็น El Nino Advisory แล้ว โดยมีความน่าจะเป็นที่จะเกิดเอลนีโญทะลุ 90% ส่งผลกระทบลากยาวถึงอย่างน้อยในเดือนมี.ค. 67 ซึ่งจะมีสัญญาณความร้อนและแห้งแล้งชัดเจนมากขึ้นตั้งแต่ในเดือนต.ค. 66 ส่งผลต่อปริมาณน้ำในเขื่อนและน้ำฝนที่อาจลดลง

ทั้งนี้ สถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปัจจุบันมีปริมาณน้ำกักเก็บในอ่างเก็บน้ำทั่วประเทศที่ 50% ถือว่าอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย โดยพื้นที่ที่น้ำแห้งที่สุดคือ ภาคกลาง ที่มีปริมาณน้ำกักเก็บในอ่างเก็บน้ำเพียง 19% ซึ่งอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อยวิกฤต รวมไปถึงพื้นที่ที่อยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย คือ ภาคตะวันออก ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่น่าเป็นห่วงเช่นกัน

นอกจากนี้ หากพิจารณาในแง่ของปริมาณน้ำฝน พบว่า ในช่วงวันที่ 1 ม.ค.-16 ก.ค. 66 ปริมาณฝนสะสมเฉลี่ยทั่วประเทศลดลง 41% เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์ภาพรวมน้ำในเขื่อนและปริมาณน้ำฝนในปี 66 ยังคงสูงกว่าปี 58 ที่เกิดภัยแล้งรุนแรง

ครึ่งปีหลัง 66 เอลนีโญกระทบเกษตรไทย คาดเสียหายราว 48,000 ล้านบาท

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย คาดว่า เอลนีโญที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 66 อาจสร้างความเสียหายต่อพืชเกษตรสำคัญของไทย ที่จะมีผลผลิตทยอยออกสู่ตลาดจำนวนมากในช่วงนี้ ประกอบด้วย ข้าวนาปี มันสำปะหลัง ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปาล์มน้ำมัน และผลไม้ รวมคิดเป็นมูลค่าความเสียหายในปี 66 ราว 48,000 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นความเสียหายในข้าวเป็นหลักที่ 37,631 ล้านบาท หรือเกือบ 80% ของความเสียหายภาคเกษตรทั้งหมด

ทั้งนี้ หากพิจารณาเทียบความเสียหายจากภัยแล้งที่มีต่อข้าวในอดีต พบว่า ภาพรวมความเสียหายของข้าวในปี 66 น้อยกว่าในปี 58 ที่เกิดภัยแล้งรุนแรง ทั้งในเชิงมูลค่า และปริมาณผลผลิตข้าวที่เสียหาย แต่มากกว่าปี 63 ที่เกิดภัยแล้งล่าสุด

นอกจากนี้ ตัวเลขความเสียหายดังกล่าว เป็นการประเมินความเสียหายในด้านพืชเท่านั้น ขณะที่ด้านปศุสัตว์ และประมง แม้จะเป็นช่วงที่มีผลผลิตออกสู่ตลาดมากเช่นกันในช่วงครึ่งปีหลัง ที่อาจได้รับผลกระทบจากความร้อนแล้ง แต่ภาพรวมผลผลิตปศุสัตว์และประมงทั้งปีนี้ คงไม่ลดลงจากปีก่อนที่เผชิญโรคระบาดในสุกรอย่างโรค ASF

ปี 67 เอลนีโญทวีความรุนแรง คาดเสียหายใกล้เคียงหรือมากกว่าปี 58

เมื่อมองไปในปี 67 ตามที่ NOAA คาดว่า เอลนีโญจะทวีความรุนแรงมากขึ้นกว่าปี 66 และอาจลากยาวไปถึงเดือนมี.ค. 67 เป็นอย่างน้อย ทำให้ไทยคงต้องเผชิญสถานการณ์น้ำที่ยากลำบากมากขึ้น ทั้งในแง่ของปริมาณน้ำต้นทุนในเขื่อนที่สะสมมาจากปี 66 ที่อยู่ในระดับต่ำ รวมถึงปริมาณน้ำฝนที่น่าจะลดลง

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย คาดว่า ผลกระทบของเอลนีโญที่มีต่อภาคเกษตรไทยในปี 67 คงมีความรุนแรงขึ้นสร้างความเสี่ยงต่อผลผลิตสินค้าเกษตรให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะพืชฤดูแล้ง ทั้งด้านปริมาณและจำนวนชนิดพืชที่เสียหาย ดันราคาให้อยู่ในระดับสูง

ทั้งนี้ อาจมีตัวเลขความเสียหายมากขึ้นกว่าปี 66 คือมากกว่า 48,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นความเสียหายที่มีต่อข้าวนาปรังเป็นหลัก เพราะเป็นช่วงที่ผลผลิตข้าวนาปรัง จะทยอยออกสู่ตลาดจำนวนมากในไตรมาสที่ 1 ซึ่งต้องพึ่งพาน้ำในเขื่อนเป็นหลัก และปลูกมากในภาคกลางที่เผชิญระดับน้ำในเขื่อนอยู่ในเกณฑ์น้อยวิกฤต ผนวกกับผลผลิต

ต่อไร่ที่สูง ทำให้ความเสียหายคงมีมาก รวมไปถึงพืชฤดูแล้งอื่น อย่างมันสำปะหลัง และอ้อย ที่อาจได้รับความเสียหายชัดเจน

นอกจากนี้ ด้วยสภาพอากาศโดยรวมที่ร้อนแล้งในปี 67 อาจส่งผลกระทบต่อเนื่องไปถึงการปลูกข้าวนาปีในไตรมาสที่ 2 ด้วย ที่อาจปลูกไม่ได้ หรือมีผลผลิตต่อไร่ที่ลดลง กัดต้นผลผลิตข้าวนาปี ทำให้ภาพรวมในปี 67 ความเสียหายของข้าวคงมีสูง เพราะมาจากทั้งข้าวนาปรังและนาปี ซึ่งอาจมีตัวเลขความเสียหายใกล้เคียงหรือมากกว่าปี 58 อย่างไรก็ดี คงต้องติดตามระดับความรุนแรงของเอลนีโญในระยะข้างหน้า รวมถึงพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบที่จะส่งผลกระทบต่อประเภทพืชที่ได้รับความเสียหายด้วย

ผู้ประกอบการกลางน้ำ-ปลายน้ำ เตรียมรับมือผลกระทบเอลนีโญ

ปรากฏการณ์เอลนีโญ ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อไทยเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้านในแถบภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกด้วย เช่น เวียดนาม เมียนมา สปป.ลาว อินเดีย เป็นต้น ซึ่งเป็นแหล่งผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรที่สำคัญในโลกเช่นกัน เช่น ข้าว มันสำปะหลัง น้ำตาล เป็นต้น

ดังนั้น ผู้ประกอบการกลางน้ำ-ปลายน้ำ ที่ใช้วัตถุดิบต้นน้ำจากแหล่งผลิตในแถบเอเชีย คงต้องเผชิญราคาสินค้าเกษตรในระดับสูง ขณะที่ในอีกซีกโลกหนึ่งอย่างประเทศในแถบอเมริกาใต้จะแตกต่างกัน โดยจะมีปริมาณฝนที่มากกว่าปกติในช่วงเวลาเดียวกัน

อย่างไรก็ตาม แม้จะช่วยหนุนผลผลิตธัญพืชสำคัญให้เพิ่มขึ้น เช่น ถั่วเหลือง ข้าวสาลี ข้าวโพด เป็นต้น แต่เนื่องจากล่าสุด รัสเซียได้ประกาศยุติข้อตกลงส่งออกธัญพืชของยูเครนผ่านทะเลดำ ตั้งแต่วันที่ 20 ก.ค. 66 จึงอาจส่งผลกระทบต่อภาพรวมราคาธัญพืชโลกที่น่าจะยืนในระดับสูง กระทั่งต่อผู้ประกอบการกลางน้ำ-ปลายน้ำ ที่ต้องเผชิญราคานำเข้าธัญพืชต้นน้ำจากแหล่งผลิตในประเทศแถบอเมริกาใต้ที่มีราคาสูงเช่นกัน

ในระยะข้างหน้า ภาพรวมราคาสินค้าโภคภัณฑ์เกษตรโลกน่าจะยังคงยืนสูง จากปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพภูมิอากาศแปรปรวน และประเด็นด้านภูมิรัฐศาสตร์เป็นสำคัญ จะกระทบต่อธุรกิจกลางน้ำ-ปลายน้ำที่ใช้สินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบให้ต้องเผชิญราคาวัตถุดิบต้นน้ำที่อยู่ในระดับสูง และยังคงเสี่ยงขาดแคลนวัตถุดิบได้ในบางจังหวะ ซึ่งไทยเองก็คงได้รับผลกระทบไปในทิศทางที่สอดคล้องกับตลาดโลกเช่นกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

“ผู้ประกอบการกลางน้ำ-ปลายน้ำของไทย คงได้รับผลกระทบดังกล่าวในระดับที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางธุรกิจและความยืดหยุ่นในการปรับตัวของผู้ประกอบการแต่ละราย ดังนั้น การเร่งเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการกลางน้ำ-ปลายน้ำ เพื่อให้สามารถรับมือกับความไม่แน่นอนด้านราคา และอุปทานสินค้าเกษตรต้นน้ำ นับว่ามีความจำเป็น” บทวิเคราะห์ระบุ
ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

เดือนเอลนีโญ คุกคามผลผลิตข้าว ขณะที่สถานการณ์ธัญพืชก็อ่อนแอ

บรรดาผู้เชี่ยวชาญด้านการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ชี้ว่า สภาพอากาศที่ร้อนจัดและแห้งแล้งมากขึ้นเนื่องจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่มาเร็วกว่าปกติคาดว่าจะขัดขวางการเพาะปลูกเก็บเกี่ยวข้าวทั่วภูมิภาคเอเชียกลายเป็นอีกหนึ่งปัจจัยลบที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหารของโลกในโลก ซึ่งยังคงสั่นคลอนจากผลกระทบของสงครามความขัดแย้งในยูเครน

ทั้งนี้ เอลนีโญ (El Nino) เป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ใช้นิยามสภาพอากาศที่ร้อนขึ้นชั่วคราว โดยจะหมุนเวียนเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และเป็นปรากฏการณ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของมหาสมุทรแปซิฟิก ซึ่งส่งผลกระทบต่อ

เปลี่ยนแปลงรูปแบบสภาพอากาศทั่วโลก และภาวะโลกร้อนทำให้การเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศที่มีความรุนแรงขึ้น โดยเอลนีโญที่ผ่านมาส่งผลให้เกิดสภาพอากาศที่รุนแรงตั้งแต่ภัยแล้งไปจนถึงน้ำท่วม

ด้าน National Oceanic and Atmospheric Administration ประกาศเตือนเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมาว่า ปรากฏการณ์เอลนีโญล่าสุดนี้จะมาเร็วกว่าปกติ 1-2 เดือน ซึ่งบรรดานักวิทยาศาสตร์กล่าวเตือนว่า ภาวะโลกร้อนยังทำให้มีโอกาส 1 ใน 4 ที่ปรากฏการณ์เอลนีโญจะขยายตัวออกจากพื้นที่มหาสมุทรแปซิฟิกไปสู่ภูมิภาคอื่นๆ ทำให้ปรากฏการณ์มีระดับที่ใหญ่เกินขนาด ผู้เชี่ยวชาญระบุว่า สถานการณ์ของเอลนีโญถือเป็นข่าวร้ายสำหรับเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยเฉพาะในเอเชียที่มีการปลูกและบริโภคอยู่ที่ 90% ของข้าวทั้งโลก เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วปรากฏการณ์เอลนีโญที่รุนแรงหมายถึงฝนที่ตกน้อยลงสำหรับพืชที่ต้องอาศัยน้ำในการเพาะปลูกอย่างมาก

Abdullah Mamun นักวิจัยของสถาบันวิจัยนโยบายอาหารระหว่างประเทศ หรือ International Food Policy Research Institute (IFPRI) กล่าวว่า มีสัญญาณเตือนภัยอยู่แล้วเกี่ยวกับสถานการณ์ข้าว โดยชี้ว่าราคาข้าวพุ่งสูงขึ้นเนื่องจากผลผลิตขาดแคลน ตัวอย่างเช่น ราคาเฉลี่ยของข้าวขาวหัก 5% ในเดือนมิถุนายนของประเทศไทย สูงกว่าค่าเฉลี่ยของปีที่แล้วประมาณ 16%

รายงานระบุว่า ตั้งแต่ปีที่แล้วสต็อกข้าวทั่วโลกปรับตัวลดลงอย่างชัดเจน โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากน้ำท่วมใหญ่ในปากีสถาน ประเทศผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ก่อนเตือนว่าเอลนีโญในปี 2023 อาจขยายความหายนะอื่นๆ ให้กับประเทศผู้ผลิตข้าว ซึ่งเผชิญปัญหาที่คุกคามผลผลิตข้าวอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นปริมาณปุ๋ยที่ลดลงเนื่องจากสงครามขัดแย้งระหว่างยูเครนกับรัสเซีย และการตัดสินใจจำกัดการส่งออกข้าวของบางประเทศ เช่น เมียนมา กัมพูชา และเนปาล

ทั้งนี้ ความคืบหน้าล่าสุด อุณหภูมิเฉลี่ยทั่วโลกพุ่งสูงเป็นประวัติการณ์ ส่งผลให้ฝนมรสุมทั่วอินเดียนในช่วงปลายเดือนมิถุนายนเบากว่าปกติเมื่อวันจันทร์ที่ผ่านมา (10 กรกฎาคม) ขณะที่ประธานาธิบดี Joko Widodo ของอินโดนีเซีย ขอให้รัฐมนตรีเตรียมความพร้อมถึงฤดูแล้งที่ยาวนาน และในฟิลิปปินส์ทางภาครัฐกำลังบริหารจัดการน้ำอย่างระมัดระวังเพื่อปกป้องพื้นที่เสี่ยงภัย

นอกจากนี้ บางประเทศกำลังเผชิญปัญหาการขาดแคลนอาหาร เช่น อินโดนีเซียเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบหนักที่สุดจากการตัดสินใจของอินเดียที่จะจำกัดการส่งออกข้าวเมื่อปีที่แล้ว หลังจากฝนตกน้อยกว่าที่คาดการณ์ไว้ และคลื่นความร้อนครั้งประวัติศาสตร์ทำให้ข้าวสาลีไหม้เกรียม จนเกิดความกังวลว่าราคาอาหารในประเทศจะพุ่งสูงขึ้น อย่างไรก็ตาม เดือนที่แล้ว (มิถุนายน) อินเดียให้คำมั่นว่าจะส่งข้าวมากกว่า 1 ล้านเมตริกตัน (1.1 ล้านตันสหรัฐฯ) ไปยังอินโดนีเซีย เซเนกัล และแกมเบีย เพื่อช่วยให้ประเทศเหล่านี้ตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงทางอาหาร

ด้าน Mamun ชี้ว่า เอลนีโญแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน แต่แนวโน้มในอดีตบ่งชี้ว่าปริมาณน้ำฝนที่หายากในเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะทำให้ดินแห้ง ทำให้เกิดผลกระทบเป็นขั้นๆ ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า ขณะที่ Beau Daman เจ้าหน้าที่ทรัพยากรธรรมชาติขององค์การอาหารและเกษตร (FAO) ประจำประเทศไทยกล่าวว่าบางประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น อินโดนีเซีย อาจมีความเสี่ยงมากกว่าในช่วงแรกๆของปรากฏการณ์เอลนีโญ

ส่วน Kusnan ชาวนาในจังหวัดชวาตะวันออกของอินโดนีเซีย กล่าวว่า ชาวนาที่ปลูกข้าวพยายามคาดการณ์ล่วงหน้าโดยการปลูกข้าวให้เร็วกว่าฤดูกาลเพาะปลูกปกติ เพื่อที่ว่าเมื่อเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ ข้าวจะพร้อมเก็บเกี่ยวและไม่ต้องการน้ำมากนัก โดยหวังว่าผลตอบแทนที่สูงในปีที่แล้วจะช่วยชดเชยการขาดทุนในปีนี้

ขณะที่ประธานาธิบดี Joko Widodo ของอินโดนีเซียเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการจัดการน้ำให้ดีขึ้นอีกไม่กี่สัปดาห์ข้างหน้า พร้อมเตือนว่าปัจจัยต่างๆ รวมถึงข้อจำกัดในการส่งออกและการขาดแคลนปุ๋ย เมื่อรวมกับปรากฏการณ์เอลนีโญ จะทำให้ปรากฏการณ์ดังกล่าวสร้างความเสียหายเป็นพิเศษ

ที่มา THE STANDARD WEALTH

ราคาข้าวสาลีอาจกลับมาพุ่งสูงอีกครั้ง หากรัสเซียและยูเครนไม่สามารถยึดข้อตกลงเปิดเส้นทางส่งออกสินค้าเกษตรจากทะเลดำได้

เมื่อสัปดาห์ก่อน นาย อันโตนิโอ กูเตอร์เรส เลขาธิการแห่งสหประชาชาติ (UN) ส่งจดหมายถึง วลาดิเมียร์ ปูติน ประธานาธิบดีรัสเซีย เพื่อหวังให้รัสเซียยึดข้อตกลงระหว่างรัสเซียและยูเครนสำหรับการเปิดเส้นทางส่งออกธัญพืชจากท่าเรือในทะเลดำของยูเครน โดยข้อตกลงดังกล่าวจะจบลงในวันที่ 17 กรกฎาคมนี้

จากข้อตกลงในปัจจุบัน รัสเซียยินยอมให้ยูเครนสามารถส่งออกสินค้าเกษตรไปยังนานาประเทศได้อย่างไรก็ตาม ข้อตกลงดังกล่าวยังไม่ได้รับการขยายเวลาออกไป ซึ่งปัญหาหนึ่งเกิดจากการที่ปุ๋ยของรัสเซียไม่สามารถส่งออกไปได้เช่นเดียวกับสินค้าเกษตรของยูเครน แม้ว่าชาติตะวันตกจะไม่ได้คว่ำบาตรการนำเข้าปุ๋ยจากรัสเซีย แต่ผู้ค้าในรัสเซียได้รับผลกระทบจากการถูกถอดออกจากระบบ SWIFT ซึ่งเป็นระบบการโอนเงินระหว่างประเทศ รวมถึงความยากลำบากในการทำประกันการส่งสินค้า

ก่อนหน้านี้รัสเซียจะส่งกำลังทหารเข้าไปปิดล้อมยูเครนในช่วงปลายเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2022 รัสเซียและยูเครนเป็นผู้ส่งออกธัญพืชราว 25% ของทั้งโลก ก่อนที่การส่งออกจะถูกระงับเป็นเวลาเกือบ 6 เดือน จนกระทั่งยูเครน รัสเซีย องค์การสหประชาชาติ และตุรกี จะสามารถบรรลุข้อตกลงดังกล่าวได้ ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าว เรือขนส่งกว่า 1,000 ลำบรรทุกสินค้าเกษตรเกือบ 33 ล้านเมตริกตัน ถูกขนส่งออกจากท่าเรือ 3 แห่ง คือ Odesa Chornomorsk และ Yuzhny-Pivdennyi

เมื่อเดือนเมษายนที่ผ่านมา เซอร์เกย์ ลาฟรอฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศของรัสเซีย ออกมาเตือนว่า หากข้อตกลงดังกล่าวที่ชื่อว่า Black Sea Grain Initiative ไม่ได้รวมการส่งออกปุ๋ยของรัสเซียไปด้วย รัสเซียจะไม่ยินยอมที่จะขยายข้อตกลงออกไป

“ข้อตกลงดังกล่าวไม่ได้เรียกว่า Grain Deal แต่มันคือ Black Sea Initiative และข้อตกลงก็เขียนไว้ว่าใช้สำหรับการขยายโอกาสในการส่งออกธัญพืชและปุ๋ย”

ความต้องการของรัสเซียในเวลานี้คือ การตกลงให้ Russian Agricultural Bank หรือ Rosselkhozbank กลับเข้าไปรวมอยู่ในระบบของ SWIFT

ที่มา THE STANDARD WEALTH

รัสเซีย ไม่ต่ออายุเปิดทางทะเลดำให้ยูเครน ต้นราคาอาหารสัตว์ขึ้นทันที 10%

ส.อ.อาหารสัตว์ ชี้ปัญหารัสเซียไม่ต่ออายุข้อตกลงเปิดทางทะเลดำให้ยูเครน 3 วัน ต้นราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ขึ้นทันที 10% หวั่นแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง ขณะที่ ราคาหมู-ไก่ ไม่ดี ชะลอคำสั่งซื้อลง โอกาสอีก 2 เดือนผู้ผลิตอาหารสัตว์ลดกำลังการผลิต

วันที่ 21 กรกฎาคม 2566 นายสมภพ เอื้อทรงธรรม เลขาธิการสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย เปิดเผยถึงกรณีที่รัสเซียไม่ต่ออายุข้อตกลงเปิดทางทะเลดำเพื่อให้ขนส่งธัญพืชออกจากยูเครนได้อย่างปลอดภัย (Black Sea

Grain Initiatives) เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2566 ที่ผ่านมา ทำให้จำนวนการขนส่งธัญพืชออกจากยูเครนจะลดน้อยลง และส่งผลให้ราคาอาหารสัตว์และอาหารคนมีแนวโน้มสูงขึ้นว่า จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ปรับตัวสูงขึ้นทันที 10% จากราคาก่อนหน้านี้น้ำข้าวสาลีอยู่ที่ 260 เหรียญสหรัฐต่อตัน ปัจจุบันขึ้นมาอยู่ที่ 285 เหรียญต่อตัน จากนี้ยังต้องติดตามว่าราคาจะมีแนวโน้มปรับขึ้นต่อเนื่องหรือไม่

ยูเครนถือว่าเป็นแหล่งส่งออกข้าวสาลี 1 ใน 5 ของโลก นอกจาก สหรัฐ รัสเซีย ออสเตรเลีย เป็นต้น โดยปี 2565 ที่ผ่านมา ประเทศไทยนำเข้าข้าวสาลีจากออสเตรเลีย ประมาณ 300,000 ตัน ถือว่าเป็นการนำเข้าที่น้อยที่สุด ทั้งนี้ เป็นผลมาจากราคาที่สูงขึ้น และสถานการณ์ของสงครามทำให้ไทยมีการชะลอนำเข้า เพราะโดยปกติประเทศไทยจะนำเข้าเฉลี่ยปีละกว่า 1.2 ล้านตัน

สำหรับการนำเข้าข้าวสาลี 5 เดือนแรกของปี 2566 พบว่าไทยนำเข้าข้าวสาลีมาแล้วกว่า 900,000 ตัน และคาดว่าทั้งปีจะนำเข้าประมาณ 1.8 ล้านตัน โดยประเทศที่นำเข้ายังคงเป็นออสเตรเลีย และมีนำเข้าจากยูเครน และประเทศอื่น ๆ บ้าง และจากสถานการณ์ปัญหาระหว่างรัสเซียกับยูเครน และทำให้มีการไม่ต่ออายุข้อตกลงเปิดทางทะเลดำเพื่อให้ออกส่ง ซึ่งส่งผลทำให้การส่งออกธัญพืชจากยูเครนผ่านเส้นทางดังกล่าวไม่สามารถทำได้ ทำให้ยูเครนอาจจะใช้เส้นทางอื่นเพื่อการส่งออก โดยจะทำให้ราคาต้นทุนทั้งค่าขนส่งและวัตถุดิบอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น

“ราคาข้าวสาลีในตอนนี้ ราคาภายในประเทศอยู่ที่ 11 บาทต่อกิโลกรัม ขณะที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปรึบลดราคาลงมาอยู่ที่ 11.20 บาทต่อกิโลกรัม จากก่อนหน้านี้อยู่ที่ 12.20 บาทต่อกิโลกรัม”

นายสมภพกล่าวอีกว่า จากสถานการณ์ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่มีแนวโน้มจะสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับราคาหมู ไก่ไม่ดี การนำเข้าสินค้าในช่วงไตรมาส 2 ชะลอตัวลง ทั้งนี้เป็นเพราะปีที่ผ่านมามีการเร่งนำเข้าอย่างต่อเนื่อง จากปัญหาสงครามซึ่งทำให้กังวลว่าจะทำให้ขาดแคลนอาหาร ยังเป็นผลจากราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์สูงขึ้น ทำให้ผู้ผลิตอาหารสัตว์รายใหญ่หลายบริษัทขาดทุนกว่า 1,000 ล้านบาท ซึ่งไม่รวมผู้ผลิตอาหารสัตว์รายย่อย

โดยเชื่อว่าจากสถานการณ์เหล่านี้จะยังคงมีต่อเนื่อง และอีก 2 เดือนข้างหน้าผู้ผลิตอาหารสัตว์มีโอกาสที่จะลดกำลังการผลิตลง เพราะยังมีปัจจัยเสี่ยงเรื่องของราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์ และการขนส่งที่จะไม่สามารถนำเข้าได้ แต่ทั้งนี้ ก็ยังต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด เพราะปัญหารัสเซีย-ยูเครนจะทำให้เกิดความต้องการนำเข้าอาหารหรือสินค้ามากขึ้นในช่วงครึ่งปีหลัง 2566

ปีนี้ถือว่าเป็นปีที่เหนื่อยของธุรกิจอาหารสัตว์ เพราะต้องยอมรับว่ามาตรการ 3:1 ยังเป็นอุปสรรคในการนำเข้าวัตถุดิบ หากเป็นไปได้อยากจะให้มีการพิจารณายกเลิก ขณะที่การนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สามารถให้นำเข้าได้ในช่วงเดือน 2 ถึงเดือน 8 โดยนำเข้าจากประเทศเมียนมา ส่วนราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายในประเทศก็ยังคงถือว่ามีความสูงเมื่อเทียบกับราคาในตลาดโลก ซึ่งปัจจุบันเฉลี่ยอยู่ที่ 6-7 บาทต่อกิโลกรัม

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

*****

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้นและระดับสูงสุดนับตั้งแต่ปี 2011 (2554) จากการที่มีข่าวว่า รัฐบาลอินเดียระงับการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ป่าสมาตี ประกอบกับภาวะอุปทานข้าวในประเทศที่ตึงตัว เนื่องจากผู้ส่งออกต่างเร่งหาซื้อข้าวเพื่อเตรียมส่งมอบให้ผู้ซื้อตามสัญญาที่ค้างอยู่ ขณะที่ผู้ซื้อต่างประเทศเร่งนำเข้าข้าวเพื่อสำรองไว้สำหรับความมั่นคงด้านอาหาร โดยราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 515-525 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้นจากรดับ 500-510 เหรียญสหรัฐต่อดัน ในสัปดาห์ก่อนหน้า

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ภายหลังจากรัฐบาลอินเดียออกประกาศห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ป่าสมาตี รัฐบาลเวียดนามได้เรียกร้องให้สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) ดำเนินการตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีข้าวในประเทศเพียงพอและมีความมั่นคงทางอาหาร

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade) ของเวียดนามระบุในเอกสารที่ส่งถึงสมาคมอาหารเวียดนามเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของอินเดียเพื่อควบคุมการส่งออกข้าวจะส่งผลกระทบต่อตลาดข้าวทั่วโลก โดยกระทรวงฯขอให้สมาคมอาหารเวียดนามรักษาปริมาณสำรองข้าวอย่างน้อย 5% ของปริมาณการส่งออกในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา นอกจากนี้ยังขอให้ผู้ค้าข้าวรักษาสมดุลระหว่างการส่งออกและการขายในประเทศเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ

ขณะที่มีรายงานว่า ราคาส่งออกข้าวขาว 5% ของเวียดนามล่าสุด (เมื่อวันศุกร์ที่ 21 กรกฎาคม 2566) ได้ปรับเพิ่มขึ้นจากประมาณ 515-525 เหรียญสหรัฐต่อดัน (วันพฤหัสบดีที่ 20 กรกฎาคม 2566) เป็น 530-535 เหรียญสหรัฐต่อดัน อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่าผู้ค้าข้าวยังไม่รีบเร่งที่จะเซ็นสัญญาใหม่โดยคาดหวังว่าราคาจะสูงขึ้นอีก ขณะที่ผู้ค้าระบุว่าพวกเขากำลังเพิ่มการซื้อข้าวเปลือกจากชาวนาโดยคาดว่าจะมีคำสั่งซื้อส่งออกเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกจากฤดูการผลิตฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (summer-autumn crop) เมื่อวันศุกร์ที่ 21 กรกฎาคม 2566 ปรับเพิ่มขึ้นประมาณ 2-6%

นอกจากนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้ายังแนะนำให้ผู้ค้าข้าวติดตามสถานะตลาดอย่างใกล้ชิดและวางแผนการส่งออกตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

สำนักงานศุลกากรเวียดนาม รายงานราคาส่งออกข้าวของเวียดนามในช่วงครึ่งแรกของปีนี้ เฉลี่ยอยู่ที่ 539 เหรียญสหรัฐต่อดัน เพิ่มขึ้น 10% เมื่อเทียบกับปีต่อปี ซึ่งทะยานแตะระดับสูงสุดในรอบ 10 ปีที่ผ่านมา ขณะที่ราคาข้าวเวียดนามยังมีแนวโน้มอยู่ในช่วงขาขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นในต่างประเทศ โดยหลายประเทศกำลังเร่งการจัดซื้อข้าว เพื่อรับรองความมั่นคงด้านอาหาร ขณะที่มีการคาดการณ์ว่าปรากฏการณ์เอลนีโญ จะส่งผลกระทบต่อเกษตรในปีนี้

จากข้อมูลการส่งออกในเบื้องต้น ในช่วงระหว่างวันที่ 1-15 กรกฎาคม 2566 นี้ คาดว่าเวียดนามส่งออกข้าวประมาณ 249,273 ตัน มูลค่าประมาณ 135.449 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณและมูลค่าลดลงประมาณ 22.84% และ 15.18% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว ตามลำดับ

ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-20 กรกฎาคม 2566 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 38 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 327,800 ตัน โดยเรือจำนวน 38 ลำ จอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port ซึ่งในระหว่างวันที่ 17 มิถุนายน - 20 กรกฎาคม 2566 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือรวม 327,800 ตัน โดยมีปลายทางที่ประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 93,900 ตัน อินโดนีเซีย 130,400 ตัน มาเลเซีย 12,500 ตัน และประเทศในแถบแอฟริกา 91,000 ตัน

กรมศุลกากรเวียดนาม (the Customs Department) รายงานว่า ในเดือนมิถุนายน 2566 เวียดนาม ส่งออกข้าวจำนวน 617,998 ตัน มูลค่าประมาณ 340.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาส่งออกเฉลี่ย 551.4 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 14.9% และ 3.9% แต่ราคาส่งออกเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 13.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (เดือนมิถุนายน 2565 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 723,308 ตัน มูลค่าประมาณ 354.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาส่งออกเฉลี่ย 488 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) แต่ถ้าเทียบกับเดือนพฤษภาคม 2566 ปริมาณและมูลค่าลดลง 14.7% และ 12.8% แต่ราคาส่งออกเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2.3% (เดือนพฤษภาคม 2566 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 724,609 ตัน มูลค่าประมาณ 390.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาส่งออกเฉลี่ย 539 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

ตลาดสำคัญที่เวียดนามส่งออกในเดือนเดือนมิถุนายน 2566 ได้แก่

1. ประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 166,421 ตัน มูลค่าประมาณ 85.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 53.2% และมูลค่าลดลง 49.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

2. ประเทศจีนจำนวน 44,918 ตัน มูลค่าประมาณ 26.47 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 10.4% แต่มูลค่าเพิ่มขึ้น 6.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

3. ประเทศกาน่า 92,718 ตัน มูลค่าประมาณ 53.43 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

4. ประเทศไต้หวัน 56,479 ตัน มูลค่าประมาณ 29.44 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 13.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

5. ประเทศจีน 44,918 ตัน มูลค่าประมาณ 26.468 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 10.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

6. ประเทศสิงคโปร์ 14,201 ตัน มูลค่าประมาณ 8.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 75.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

7. ประเทศมาเลเซีย 9,938 ตัน มูลค่าประมาณ 5.132 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 78.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

8. ฮองกง 6,559 ตัน มูลค่าประมาณ 3.963 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 0.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

9. ประเทศสหรัฐอเมริกา 5,652 ตัน มูลค่าประมาณ 3.615 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 48.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

10. ประเทศโมซัมบิก 5,068 ตัน มูลค่าประมาณ 2.81 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 69.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในช่วง 6 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-มิถุนายน 2566) เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 4,237,738 ตัน มูลค่าประมาณ 2,256.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาส่งออกเฉลี่ย 532.6 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 21.4% มูลค่าเพิ่มขึ้น 32.2% และราคาส่งออกเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2565 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 3,491,554 ตัน มูลค่าประมาณ 1,707.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาส่งออกเฉลี่ย 488 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

ตลาดสำคัญที่เวียดนามส่งออกในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2566 ได้แก่

1. ประเทศฟิลิปปินส์ 1,698,593 ตัน มูลค่า 857.677 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปริมาณเพิ่มขึ้น 4.55% มูลค่าเพิ่มขึ้น 12.99% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 40.08% ของปริมาณส่งออกทั้งหมด และ 38% ของมูลค่าการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

2. ประเทศจีน 677,387 ตัน มูลค่าประมาณ 390.618 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 54.44% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 71.17% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 15.98% และ 17.31% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

3. ประเทศอินโดนีเซีย 492,801 ตัน มูลค่าประมาณ 244.060 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 1,388% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 1,404% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 11.63% และ 10.81% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

4. ประเทศกานา 273,616 ตัน มูลค่าประมาณ 154.402 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 27.39% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 39.92% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 6.46% และ 6.84% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

5. ประเทศไอวอรีโคสต์ 217,141 ตัน มูลค่าประมาณ 106.171 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 32.72% มูลค่าลดลง 25.27% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 5.12% และ 4.7% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

6. ประเทศมาเลเซีย 195,170 ตัน มูลค่าประมาณ 95.201 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 6.53% และมูลค่าลดลง 0.82% เมื่อเทียบกับปีก่อน (คิดเป็นสัดส่วน 4.61% และ 4.22% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

7. ประเทศสิงคโปร์ 63,345 ตัน มูลค่าประมาณ 36.491 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 48.19% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 51.18% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 1.49% และ 1.62% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

8. ประเทศโมซัมบิก 40,843 ตัน มูลค่า 22.685 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปริมาณเพิ่มขึ้น 40.31% มูลค่าเพิ่มขึ้น 49.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 0.96% และ 1.01% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

9. ออสเตรเลีย 36,391 ตัน มูลค่า 21.421 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 4.18% และมูลค่าเพิ่มขึ้น 7.96% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 0.86% และ 0.95% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

10. ประเทศสหรัฐอเมริกาหรืออิมิแรตส์ 26,051 ตัน มูลค่า 16.296 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปริมาณเพิ่มขึ้น 3% มูลค่าเพิ่มขึ้น 2.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 0.61% และ 0.72% ของการส่งออกข้าวทั้งหมดตามลำดับ)

ทั้งนี้ตลาดที่อยู่ในกลุ่มข้อตกลงทางการค้าที่เวียดนามส่งออกข้าวไป ประกอบด้วย

1. ตลาดสมาชิก RCEP จำนวนประมาณ 3.14 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 1.63 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 32.7% มูลค่าเพิ่มขึ้น 8.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

2. ตลาดสมาชิก CPTTP จำนวนประมาณ 280,588 ตัน มูลค่าประมาณ 145.75 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 3% มูลค่าเพิ่มขึ้น 43.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

3.ตลาดสมาชิกอาเซียน จำนวนประมาณ 2.45 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 1.23 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดย ปริมาณเพิ่มขึ้น 28.3% มูลค่าเพิ่มขึ้น 37.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation; CRF) ประกาศราคาส่งออกข้าวประจำวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ดังนี้

1.ข้าวหอม Malys Angkor (Premium Jasmine Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 820 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) ลดลงจากราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 850 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 2.ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 720 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) ลดลงจากราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 750 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 3.ข้าวขาว (Premium White Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 580 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 580 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 4.ข้าวหึ่ง (Parboiled Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 650 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 650 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB)

5.ปลายข้าวหอมเอวันเลิศ (Jasmine A1 Super) ราคาอยู่ที่ 520 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 6.ปลายข้าวหอมเอวันพิเศษ (Jasmine A1 Extra) ราคาอยู่ที่ 620 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB)

7.ข้าวหอมอินทรี (Organic Premium Jasmine Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 8.ข้าวขาวอินทรี (Organic White Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,100 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 1,100 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 9.ข้าวหึ่งอินทรี (Organic Parboiled Rice) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,170 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 1,170 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB)

10.ข้าวกล้องหอม (Brown Jasmine Rice) ราคาอยู่ที่ 750 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 750 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) 11.ข้าวกล้องขาว (Brown White Rice) ราคาอยู่ที่ 490 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน (FOB) เท่ากับราคาวันที่ 2 พฤษภาคม 2566 ที่ 490 เหรียญสหรัฐฯ

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

ข้อมูลจากสำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ณ วันที่ 13 กรกฎาคม 2566 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวแล้วประมาณ 1.885 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,311 ใบ) ลดลงประมาณ 19.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.339 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2565 โดยมีการนำเข้าในเดือนมกราคม 2566 จำนวน 248,329.8 ตัน เดือนกุมภาพันธ์ 2566 จำนวน 137,727 ตัน เดือนมีนาคม 2566 จำนวน 403,991.4 ตัน เดือนเมษายน 2566 จำนวน 513,425.2 ตัน เดือนพฤษภาคม 2566 จำนวน 320,002.4 ตัน เดือนมิถุนายน 2566 จำนวน 216,620.8 ตัน และเดือนกรกฎาคม 2566 (1-13 กรกฎาคม) จำนวน 45,182.8 ตัน

โดยนำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวนประมาณ 1.684 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 89.3% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศเมียนมาจำนวน 82,940 ตัน (4.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด)

ประเทศไทยจำนวน 76,287 ตัน (4.04% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศปากีสถานจำนวน 25,520.89 ตัน (1.35% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศอินเดียจำนวน 12,023.89 ตัน (0.64% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) นอกจากนี้ ยังนำเข้าจากประเทศกัมพูชา 2,575 ตัน จีน 1,560 ตัน ญี่ปุ่น 422.4 ตัน อิตาลี 12.36 ตัน และสเปน 0.96 ตัน

สำหรับบริษัทผู้นำเข้าที่สำคัญ (ที่นำเข้าตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-13 กรกฎาคม 2566) เช่น 1.MANUS DEI RESOURCES ENT. INC. นำเข้าจำนวน 175,987 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 213 ใบ) 2.BLY Agri Venture Trading นำเข้าจำนวน 154,168 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 129 ใบ) 3.Davao Solar Best Corporation นำเข้าจำนวน 116,480 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 153 ใบ) 4.NAN STU Agri Traders นำเข้าจำนวน 77,225.33 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 102 ใบ) 5.Macman Rice and Corn Trading นำเข้าจำนวน 66,401.0 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 18 ใบ) 6.River Valley Distribution, Inc. นำเข้าจำนวน 66,300 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 17 ใบ) 7.JMC Ricemill Corporation นำเข้าจำนวน 61,991.7 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 110 ใบ) 8.Sodatrade Corporation นำเข้าจำนวน 61,008 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 32 ใบ) 9.ORISON FREE ENTERPRISE INC. นำเข้าจำนวน 57,220.15 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 79 ใบ) 10.Lucky Buy and Sell นำเข้าจำนวน 54,046.25 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 65 ใบ) เป็นต้น

ก่อนหน้านี้ กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the US Department of Agriculture (USDA)) คาดการณ์ว่า ในปี 2024 ฟิลิปปินส์จะนำเข้าข้าวประมาณ 3.8 ล้านตัน เนื่องจากคาดว่าความต้องการบริโภคจะเพิ่มขึ้น

ในปี 2565 ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวประมาณ 3.826 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 4,302 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 38.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.771 ล้านตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,383 ใบ) ในปี 2564 โดยในปี 2565 ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามจำนวนประมาณ 3.178 ล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 83.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด ตามด้วยประเทศเมียนมาจำนวน 244,738 ตัน (6.4% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศไทยจำนวน 183,230.4 ตัน (4.8% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศปากีสถานจำนวน 198,912.7 ตัน (5.2% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ประเทศอินเดียจำนวน 10,094.5 ตัน (0.26% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) นอกจากนี้ ยังนำเข้าจากประเทศจีน 9,328.4 ตัน ญี่ปุ่น 303.1 ตัน สิงคโปร์ 822 ตัน เกาหลีใต้ 400 ตัน และสเปน 4.96 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Antara News รายงานว่า รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรของอินโดนีเซีย (Agriculture Minister) ระบุว่า สต็อกข้าวของประเทศจะเพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศในช่วงเดือนสิงหาคม-กันยายน 2566 ซึ่งเป็นช่วงที่เกรงว่าจะเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญถึงจุดสูงสุด

ทั้งนี้ รัฐมนตรีกระทรวงเกษตรระบุว่า จนถึงเดือนกรกฎาคม 2566 คาดว่าจะมีการเก็บเกี่ยวข้าวได้กว่า 5 ล้านไร่ และในเดือนสิงหาคม 2566 คาดว่าจะเก็บเกี่ยวได้มากกว่า 5 ล้านไร่ ดังนั้น สต็อกข้าวของอินโดนีเซียจึงยังคงสูงกว่า 2 ล้านตัน

อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดี Joko Widodo (Jokowi) ได้กำชับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมดให้เฝ้าระวังปรากฏการณ์เอลนีโญ ซึ่งไม่สามารถคาดการณ์ได้ด้วยการคำนวณเพียงอย่างเดียว สิ่งใดที่สามารถดำเนินการได้ควรได้รับการปรับให้เหมาะสมกับสถานการณ์

ในขณะเดียวกัน ประธานาธิบดีได้ขอให้ทุกกระทรวงให้ความสำคัญกับการรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าโภคภัณฑ์ทั้งหมด รวมทั้งข้าวด้วย

สำนักข่าว Antara News ยังรายงานด้วยว่า หน่วยงาน BULOG ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านโลจิสติกส์ของรัฐของอินโดนีเซียมีสต็อกข้าวประมาณ 750,000 ตัน ในโกดังทั่วประเทศ ซึ่งเพียงพอต่อความต้องการของประเทศ แม้ว่าสถานะเอลนีโญจะส่งผลกระทบต่อการผลิตของประเทศก็ตาม

ทั้งนี้ BULOG ซึ่งมีหน้าที่ดูแลสต็อกอาหารหลักของประเทศ ได้จัดหาข้าวจากเกษตรกรในประเทศไปแล้วประมาณ 700,000 ตัน และจะยังคงดำเนินการจัดหาต่อไป

นาง Febby Novita ผู้อำนวยการฝ่ายธุรกิจของ BULOG (Bulog Public Corporation Business Director) ระบุว่าหน่วยงานจะดูแลให้สต็อกข้าวของประเทศอยู่ในระดับที่เพียงพอต่อความต้องการแม้ในเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน

เขาระบุว่า BULOG ยังคงเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือที่มีอยู่ทั้งหมดให้เป็นไปตามขั้นตอนที่คาดการณ์ล่วงหน้าร่วมกันในการเผชิญหน้ากับปรากฏการณ์เอลนีโญ และเพื่อให้มั่นใจว่ามีอาหารเพียงพอและในราคาที่จ่ายได้ โดยการมีส่วนร่วมของกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการสีข้าว และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ นอกจากนี้ หน่วยงาน BULOG จะยังคงประสานงานกับหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเพื่อรักษาสต็อกข้าวไว้ให้เพียงพอ

ในขณะเดียวกัน BULOG ยังได้รับอนุญาตให้เพิ่มอุปทานข้าวโดยการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ ซึ่งในปัจจุบัน BULOG ได้รับข้าวนำเข้าแล้วประมาณ 500,000 ตัน และในระยะที่ 2 ที่กำลังดำเนินการอยู่มีจำนวน 300,000 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

จีน

สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศประจำกรุงปักกิ่ง รายงานว่า สำนักงานศุลกากรจีน (General Administration of Customs China; GACC) ได้รายงานปริมาณการนำเข้าข้าวของจีนในเดือนพฤษภาคม 2566 มีปริมาณ 274,219 ตัน มูลค่า 146,715,892 เหรียญสหรัฐฯ โดยปริมาณลดลงประมาณ 58% เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ที่มีการส่งออกปริมาณ 657,265 ตัน

โดยในเดือนพฤษภาคม 2566 จีนนำเข้าข้าวจากประเทศต่างๆ ได้แก่ 1.เวียดนามปริมาณ 159,062 ตัน 2.อินเดียปริมาณ 29,928 ตัน และ 3.ไทยปริมาณ 25,947 ตัน

ทั้งนี้ ในเดือนพฤษภาคม 2566 จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 25,946 ตัน มูลค่าประมาณ 16.131 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 15% และ 4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้วที่มีการนำเข้าปริมาณ 30,688 ตัน มูลค่าประมาณ 16.795 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และปริมาณและมูลค่าลดลง 23% และ 17.6% เมื่อเทียบกับเดือนเมษายน 2566 ที่มีการนำเข้าปริมาณ 33,788 ตัน มูลค่าประมาณ 19.568 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในช่วง 5 เดือนของปี 2566 (มกราคม-พฤษภาคม 2566) จีนนำเข้าข้าวสาร (พิกัดสินค้า 1006) จากไทยปริมาณ 190,384 ตัน มูลค่าประมาณ 117.335 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณและมูลค่าลดลง 41% และ 35% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้วที่มีการนำเข้าปริมาณ 325,072 ตัน มูลค่าประมาณ 181.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน รายงานว่าจีนมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตธัญพืชช่วงฤดูร้อนที่อุดมสมบูรณ์อีกปี แม้เผชิญผลกระทบจากสภาพอากาศแปรปรวนอันไม่พึงประสงค์ โดยผลผลิตธัญพืชช่วงฤดูร้อนรวมอยู่ที่ 146.13 ล้านตัน ลดลง 0.9% หรือประมาณ 1.27 ล้านตัน เมื่อเทียบกับปีต่อไป

รายงานระบุว่าพื้นที่เพาะปลูกธัญพืชช่วงฤดูร้อนของจีนเพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นปีที่ 3 ในปี 2023 รวมอยู่ที่ราว 166.31 ล้านไร่ ซึ่งมีการหว่านเมล็ดข้าวสาลีแล้วราว 143.75 ล้านไร่ เพิ่มขึ้น 0.4% เมื่อเทียบกับปีต่อไป

เจ้าหน้าที่สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน กล่าวว่ารัฐบาลกลางยังคงปรับเพิ่มราคาซื้อข้าวสาลีขั้นต่ำ และจัดสรรเงินอุดหนุนแบบครั้งเดียวแก่เกษตรกร เพื่อส่งเสริมการเพาะปลูกธัญพืชของเกษตรกร โดยการเก็บเกี่ยวธัญพืชช่วงฤดูร้อนที่อุดมสมบูรณ์จะวางรากฐานมั่นคงสำหรับการรักษาเสถียรภาพผลผลิตธัญพืชรายปี และสนับสนุนการฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2566 การประชุมสภาผู้แทนประชาชนแห่งชาติจีนชุดที่ 14 ครั้งที่ 3 ได้พิจารณากฎหมายว่าด้วยความมั่นคงของธัญพืชและอาหารของจีน (ฉบับร่าง) เป็นครั้งแรก โดยกฎหมายฯ ฉบับร่างประกอบด้วย 11 บทและ 69 มาตรการ รวมถึง การอนุรักษ์ที่ดินเพื่อการเกษตร การผลิต/การจัดเก็บ/การจำหน่าย/การแปรรูปธัญพืชและอาหาร การสำรองธัญพืชและอาหารในกรณีฉุกเฉิน การประหยัดธัญพืชและอาหาร และการกำกับดูแลด้านธัญพืชและอาหาร เพื่อรักษาอุปทานและความมั่นคงของอาหาร รวมถึงการรักษาเสถียรภาพของเศรษฐกิจและสังคมจีน

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงปักกิ่ง

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2566 (เมษายน 2566-มีนาคม 2567) เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 9,100 ตัน ประกอบด้วย

1. ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไทยจำนวน 7,200 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1-30 กันยายน 2566

2. ข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไทยจำนวน 1,900 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 ตุลาคม 2566 (ขนส่งโดยตู้คอนเทนเนอร์)

ผลการประมูล ปรากฏว่าญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไทย 7,200 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาว (Glutinous milled rice – long grain) จากประเทศไทย 1,900 ตัน จากที่มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวน 10 ราย (เสนอข้าวจำนวน 34,500 ตัน) โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 86,971 เยนต่อตัน (ประมาณ 628 เหรียญสหรัฐต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 93,929 เยนต่อตัน (ประมาณ 679 เหรียญสหรัฐต่อตัน)

(รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-94.pdf)

กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (the Ministry of Agriculture, Fisheries and Forests; MAFF) ยังได้ประกาศเปิดการประมูลนำเข้าข้าวแบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 2 ของปีงบประมาณ 2023/24 (1 เมษายน 2566-31 มีนาคม 2567) ในวันที่ 25 กรกฎาคม 2566 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจากประเทศสมาชิกกลุ่ม CPTPP จำนวน 1,120 ตัน

(รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_announce/attach/pdf/index-38.pdf)

ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นความตกลงการค้าเสรีที่ครอบคลุมในเรื่องการค้า การบริการ และการลงทุนเพื่อสร้างมาตรฐานและกฎระเบียบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งในประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงกลไกแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งริเริ่มกันมาตั้งแต่ปี 2006 มีชื่อเดิมว่า TPP (Trans-Pacific Partnership) และมีสมาชิกทั้งหมด 12 ประเทศ แต่หลังจากสหรัฐฯ ถอนตัวออกไปเมื่อต้นปี 2017 ประเทศสมาชิกที่เหลือก็ตัดสินใจเดินทางมาความตกลงต่อโดยใช้ชื่อใหม่ว่า CPTPP ปัจจุบัน สมาชิก CPTPP มีทั้งหมด 11 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม
ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ภาวะราคาข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมายังคงปรับตัวสูงขึ้นติดต่อกันเป็นสัปดาห์ที่ 7 ไปแตะระดับสูงสุดในรอบ 5 ปี ท่ามกลางภาวะอุปทานข้าวในประเทศตึงตัว และกระแสข่าวที่ทางการอินเดียกำลังพิจารณาแผนการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิ ส่งผลให้ราคาข้าวขึ้น 5% ปรับขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 421-428 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เพิ่มขึ้นจาก 412-420 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ในสัปดาห์ก่อนหน้า

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2566 สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า อินเดียกำลังพิจารณาแผนการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่จะเกิดเงินเฟ้อมากขึ้นก่อนการเลือกตั้ง ซึ่งการห้ามส่งออกนั้นอาจจะส่งผลกระทบต่อประมาณ 80% ของการส่งออกข้าวของอินเดีย และแม้ว่าการพิจารณาห้ามส่งออกอาจจะทำให้ราคาข้าวในประเทศลดลง แต่ก็เสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนด้านอาหารทั่วโลกสูงขึ้น เนื่องจากอินเดียมีสัดส่วนประมาณ 40% ของการค้าข้าวทั่วโลก

เมื่อปีที่แล้วรัฐบาลอินเดียได้พยายามที่จะควบคุมการส่งออกข้าวบางชนิด โดยการห้ามส่งออกปลายข้าว และเรียกเก็บภาษี 20% สำหรับการส่งออกข้าวขาวและข้าวกล้อง หลังจากเกิดเหตุการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศยูเครนและรัสเซียซึ่งส่งผลให้ราคาอาหารหลัก เช่น ข้าวสาลีและข้าวโพดพุ่งสูงขึ้น นอกจากนี้ อินเดียยังจำกัดการส่งออกข้าวสาลีและน้ำตาลด้วย

ขณะที่ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น อินโดนีเซีย จีน และฟิลิปปินส์ ต่างมีการกักตุนข้าวอย่างหนักในปีนี้ หลังจากที่สภาวะเอลนีโญได้ก่อตัวขึ้นในมหาสมุทรแปซิฟิกเขตร้อนเป็นครั้งแรกในรอบ 7 ปี ตามรายงานขององค์การอุตุนิยมวิทยาโลก ซึ่งส่งสัญญาณว่าจะนำความแห้งแล้งมาสู่พื้นที่ปลูกข้าวหลายแห่ง

ทั้งนี้ แผนการดังกล่าวของอินเดียมีขึ้นหลังจากอัตราเงินเฟ้อของราคาผู้บริโภคเร่งตัวขึ้นในเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักมาจากราคาอาหารที่สูงขึ้น ซึ่ง Bloomberg Economics คาดว่าอัตราเงินเฟ้อจะติดตัวขึ้นอีกเมื่อราคามะเขือเทศซึ่งเป็นส่วนประกอบหลักในอาหารอินเดียพุ่งสูงขึ้น และรัฐบาลได้ปรับราคาอุดหนุนสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น

ซึ่งความคืบหน้าล่าสุด เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 กรมการค้าต่างประเทศ (Directorate General of Foreign Trade; DGFT) ได้ออกประกาศฉบับที่ 20/2023 ลงวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 โดยมีสาระสำคัญคือการส่งออกข้าวขาวที่ขัดสีแล้วหรือกึ่งขัดสี (Semi-milled or wholly milled rice, whether or not polished or

glazed: Others) ที่ไม่ใช่ข้าวบาสมати (Non-Basmati rice) (HS code 10063090) ถูกระงับไว้ โดยมีผลในทันที (ตั้งแต่วันที่ 20 กรกฎาคม 2566) อย่างไรก็ตาม ได้ยกเว้นในกรณีดังต่อไปนี้

1. ได้มีการขนถ่ายสินค้าข้าวขึ้นเรือก่อนที่จะมีประกาศฉบับนี้
2. สำหรับการขนส่งที่มีการยื่นใบเรียกเก็บเงินค่าขนส่ง (the shipping bill) และเรือได้เทียบท่า หรือมาถึงแล้วและจอดทอดสมอยู่ในท่าเรือของอินเดียด้วยหมายเลขการหมุนเวียนที่จัดสรรไว้ก่อนหน้าประกาศนี้ การอนุมัติการขนถ่ายสินค้าจะออกหลังจากได้รับการยืนยันจากเจ้าหน้าที่ท่าเรือที่เกี่ยวข้อง (the Port Authorities) เกี่ยวกับการทอดสมอ/เทียบท่าของเรือ สำหรับการขนถ่ายสินค้าข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมatik่อนการประกาศ

3. การส่งออกจะได้รับอนุญาตสำหรับสินค้าข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาติที่ได้ส่งมอบให้กับศุลกากรก่อนประกาศนี้ และได้ลงทะเบียนในระบบแล้ว หรือในกรณีที่สินค้าได้เข้าสู่สถานีศุลกากรเพื่อส่งออกก่อนประกาศนี้ และได้ลงทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ดูแลของสถานีศุลกากรที่เกี่ยวข้อง (the concerned Custodian of the Customs Station) โดยมีหลักฐานยืนยันวันที่และเวลาของสินค้าเหล่านี้ที่เข้าสู่สถานีศุลกากรก่อนวันที่ 20 กรกฎาคม 2566 ระยะเวลาการส่งออกภายใต้เงื่อนไขนี้จะขยายออกไป ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2566

4. การส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาติจะได้รับอนุญาตตามการอนุญาตของรัฐบาลอินเดียที่ให้แก่ประเทศอื่นๆ เพื่อตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงทางอาหารและตามคำขอเฉพาะของประเทศนั้นๆ

อย่างไรก็ตาม สำหรับการส่งออกข้าวอินทรีย์ที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาติจะอยู่ภายใต้ประกาศฉบับที่ 03/2015-2020 ลงวันที่ 19 เมษายน 2017 พร้อมกับประกาศฉบับที่ 45/2015-2020 ลงวันที่ 29 พฤศจิกายน 2022

เมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 กรมการค้าต่างประเทศ (Directorate General of Foreign Trade; DGFT) ได้ออกประกาศฉบับที่ 07/2023 ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2566 โดยมีสาระสำคัญคือการส่งออกข้าวหัก (HS code 10064000) ยังคงถูกระงับไว้ อย่างไรก็ตาม การอนุญาตให้ส่งออกไปยังประเทศอื่นๆได้จะต้องเป็นไปตามการอนุญาตของรัฐบาลอินเดียเพื่อตอบสนองความต้องการด้านความมั่นคงทางอาหารและตามคำขอของรัฐบาลประเทศนั้นๆ

ทั้งนี้ หลังจากรัฐบาลได้ออกประกาศฉบับนี้ออกมา ได้สร้างความตื่นตระหนกและมีความเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆออกมามากมาย

นโยบายห้ามส่งออกข้าวขาวที่รัฐบาลอินเดียนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาการค้าข้าวในประเทศแพง และความกังวลเรื่องผลผลิตข้าวที่คาดว่าจะในปีนี้มีปริมาณลดลง เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา รัฐบาลอินเดียประกาศว่าราคาข้าวในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้น 11.5% จากปีที่แล้ว และเพิ่มขึ้น 3% ในช่วงเวลา 1 เดือน ดังนั้นรัฐบาลจึงได้นำมาตรการห้ามการส่งออกข้าวขาวมาใช้เพื่อสร้างเสถียรภาพด้านราคาและปริมาณข้าวในประเทศ โดยมีผลบังคับใช้ทันที

อนึ่ง การตัดสินใจของรัฐบาลอินเดียมีขึ้นหลังจากที่รัสเซียเพิ่งประกาศถอนตัวจากข้อตกลงขนส่งธัญพืชผ่านทางทะเลดำ ซึ่งทำให้เกิดความกังวลว่าราคาสินค้าเกษตรในตลาดโลก รวมทั้งข้าวและข้าวสาลี อาจปรับตัวสูงขึ้นเรื่อยๆ นี้

อย่างไรก็ตาม มีความกังวลว่ามาตรการห้ามส่งออกข้าวขาวอาจส่งผลให้ราคาข้าวในตลาดโลกพุ่งสูงขึ้นในช่วงที่กำลังเกิดปัญหาความไม่มั่นคงด้านอาหารทั่วโลก เนื่องจากในปัจจุบันอินเดียเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 40% ของปริมาณส่งออกข้าวทั้งหมดในตลาดโลก โดยส่งออกข้าวไปยัง 140 ประเทศ

ทั้งนี้ ราคาสินค้าอาหาร โดยเฉพาะข้าวและข้าวสาลี ถือเป็นประเด็นที่อ่อนไหวสำหรับประชาชนอินเดีย ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งสำคัญทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติในปีนี้และปีหน้า

ขณะที่นักวิเคราะห์เชื่อว่านโยบายนี้จะถูกนำมาใช้ต่อเนื่องอีกหลายเดือนเพื่อควบคุมอัตราเงินเฟ้อในอินเดียด้วย นักวิเคราะห์กังวลว่า ฤดูมรสุมปีนี้อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวจำนวนมากที่เพิ่งเพาะปลูกเมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา และจะเริ่มเก็บเกี่ยวในเดือนกันยายนนี้ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนข้าวในประเทศได้

จากการสำรวจของสำนักข่าว Reuters คาดการณ์ว่า อัตราเงินเฟ้อของอินเดียน่าจะสูงถึง 4.58% เมื่อเทียบเป็นรายปี โดยสาเหตุสำคัญมาจากราคาอาหารที่พุ่งสูงขึ้น

นาย Devinder Sharma นักวิเคราะห์ด้านการเกษตร กล่าวว่า ปีนี้มีฝนตกหนักและน้ำท่วมหลายพื้นที่ในรัฐปัญจาบและหaryana ซึ่งเป็นแหล่งปลูกข้าวสำคัญของประเทศ นอกจากนี้ยังมีความวิตกเรื่องผลกระทบของปรากฏการณ์เอลนีโญ ที่อาจทำให้เกิดสภาพอากาศแห้งแล้งและร้อนอบอ้าวในเอเชีย ซึ่งเป็นแหล่งส่งออกข้าวสำคัญของโลก โดยเขาเห็นว่ารัฐบาลอินเดียทำถูกต้องแล้วที่ระมัดระวังในเรื่องนี้ เพื่อไม่ให้ต้องแบกรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

ด้านนาง Radhika Rao นักเศรษฐศาสตร์อาวุโสของธนาคารดีบีเอส (DBS) กล่าวว่า ผู้นำเข้าที่ได้รับผลกระทบอาจหันไปหาซัพพลายเออร์ทางเลือกอื่นๆ ในภูมิภาคแทน เช่น ไทย และเวียดนาม ขณะที่อัตราเงินเฟ้อด้านข้าว (Rice Inflation) ได้เร่งตัวขึ้นแล้วจากเฉลี่ย 6% ในปีที่แล้ว เป็นเกือบ 12% ในเดือนมิถุนายนปีนี้

นาง Eve Barre นักเศรษฐศาสตร์อาเซียนจากโคเฟซ (Coface) ซึ่งเป็นบริษัทประกันสินเชื่อการค้ากล่าวว่า อุปทานข้าวทั่วโลกจะตึงตัวอย่างมาก เนื่องจากอินเดียเป็นผู้ผลิตข้าวอันดับสองของโลก โดยบังกลาเทศและเนปาลจะได้รับผลกระทบหนักที่สุดจากการห้ามส่งออกข้าวของอินเดีย เนื่องจากทั้งสองประเทศเป็นผู้นำเข้าข้าวจากอินเดียในอันดับต้นๆ ซึ่งนอกเหนือจากการหดตัวของอุปทานข้าวทั่วโลกแล้ว ปฏิบัติการขึ้นตระหนกและการกึ่งกำไรในตลาดข้าวทั่วโลกจะทำให้ราคาข้าวสูงขึ้น

เนื่องจากในปัจจุบันราคาข้าวได้พุ่งขึ้นสู่ระดับสูงสุดในรอบทศวรรษแล้ว ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัญหาขาดแคลนข้าว ท่ามกลางการเพิ่มขึ้นของราคาธัญพืชหลักอื่นๆ หลังจากรุกรานยูเครนของรัสเซีย เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2565

นอกจากนี้ โกร อินเทลลิเจนซ์ (Gro Intelligence) ซึ่งเป็นบริษัทวิเคราะห์ด้านการเกษตรคาดการณ์ไว้ว่าการห้ามส่งออกข้าวของอินเดียอาจทำให้ความไม่มั่นคงด้านอาหารของประเทศต่างๆ ที่ต้องพึ่งพาข้าวอย่างมากนั้นทวีความรุนแรงขึ้น

ขณะที่บรรดาดีลเลอร์ข้าวในต่างประเทศเปิดเผยว่า การตัดสินใจของรัฐบาลอินเดียในการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดินั้น จะทำให้เทรดเดอร์ต้องยกเลิกสัญญาขายข้าวราว 2 ล้านตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ 1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยดีลเลอร์ 4 รายยืนยันว่า สัญญาส่งออกข้าวราว 2 ล้านตัน มีความเสี่ยงที่จะถูกยกเลิกโดยใช้เหตุผลว่าเป็นเหตุสุดวิสัยจากการประกาศห้ามส่งออกของรัฐบาล

เหตุผลวิสัยหมายถึงสถานการณ์ภายนอกที่ไม่คาดคิดซึ่งทำให้อุสัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันของคุณได้

นาย Nitin Gupta รองประธานอาวุโสของบริษัทโอแลม อากริ อินเดีย (Vice president of Olam Agri India Ltd.) เปิดเผยว่า ก่อนที่จะมีมาตรการห้ามส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดินั้น อินเดียเคยส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมาดิประมาณ 500,000 ตันต่อเดือน

ขณะที่นาย B.V. Krishna Rao ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าวของอินเดีย (president of the Rice Exporters Association) ระบุว่า ในขณะที่มีข้าวขาวที่กำลังขนถ่ายขึ้นเรือบรรทุกสินค้าประมาณ 200,000 ตัน พร้อมกับเรียกร้องให้รัฐบาลควรรอนุญาตให้ผู้ส่งออกที่มี LCs ที่ถูกต้องสามารถจัดส่งสินค้าออกไปได้

เทรดเดอร์กล่าวว่า ภาวะราคาข้าวในตลาดโลกจะปรับตัวขึ้นเพราะอินเดียห้ามการส่งออกข้าวขาว แต่ราคาภายในประเทศมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ก่อนหน้านี้ผู้ส่งออกบางรายซื้อข้าวจากโรงสีในราคาที่สูงขึ้น เนื่องจากผู้ซื้อทั่วโลกที่เร่งรีบในการจัดหาวัตถุดิบ แต่ตอนนี้ราคาข้าวกลับมีแนวโน้มลดลงซึ่งจะทำให้ผู้ค้าที่ซื้อข้าวไว้ในราคาที่สูงมีแนวโน้มที่จะประสบภาวะขาดทุน

ทั้งนี้ ประเทศรายใหญ่ที่ซื้อข้าวขาวที่ไม่ใช่สมาชิกของอินเดียได้แก่ เบนิน เซเนกัล ไควออร์โคสต์ โตโก กินี บังกลาเทศ และเนปาล

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า การตัดสินใจของรัฐบาลอินเดียในการห้ามการส่งออกข้าวขาวที่ไม่ใช่สมาชิกเท่ากับเป็นการบังคับให้ผู้ค้าข้าวต้องยกเลิกสัญญาส่งออกข้าวประมาณ 2 ล้านตัน โดยก่อนหน้านี้ผู้ค้าข้าวตั้งข้อสังเกตและคาดว่ารัฐบาลจะกำหนดข้อจำกัดในการส่งออกข้าว ขณะที่พวกเขาได้รับเลตเตอร์ออฟเครดิต (letters of credit; LCs) หรือการค้ำประกันการชำระเงินในช่วงไม่กี่วันที่ผ่านมา ซึ่งพวกเขาคาดว่ารัฐบาลอาจจะตัดสินใจจำกัดการส่งออกข้าวในช่วงเดือนสิงหาคมหรือกันยายนนี้ แต่ไม่คาดคิดว่ารัฐบาลจะออกมาตรการที่มีผลในทันที ดังนั้นพวกเขาอาจจะต้องระบุว่าเป็นเหตุสุดวิสัยเพื่อปิดสัญญาซื้อขาย ซึ่งเหตุสุดวิสัยหมายถึงสถานการณ์ภายนอกที่ไม่คาดคิดซึ่งทำให้คู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันได้

ขณะที่ สำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า บริษัท Nomura Holdings Inc. คาดว่าอินเดียจะขยายการห้ามส่งออกไปยังข้าวประเภทอื่นด้วย ท่ามกลางความกังวลว่าอัตราเงินเฟ้อจะเพิ่มขึ้น โดยนักเศรษฐศาสตร์จาก Nomura คาดว่าจะมีการแทรกแซงด้านอุปทานอย่างต่อเนื่อง โดยอัตราเงินเฟ้อนำของอินเดียจะสูงกว่าระดับ 6% ในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้า

ทางด้าน ผู้เชี่ยวชาญต่างคาดหวังว่าประเทศไทยจะได้ประโยชน์จากสถานการณ์ดังกล่าว ขณะเดียวกันอุปทานในฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ และมาเลเซีย มีแนวโน้มได้รับผลกระทบเนื่องจากต้องพึ่งพาการนำเข้ามากขึ้น

ขณะที่ผู้ค้า 3 รายในตลาดเอเชีย กล่าวว่า การค้าข้าวในเอเชียหยุดชั่วคราวในวันศุกร์ที่ 21 กรกฎาคม 2566 เพื่อทบทวนคำสั่งห้ามส่งออกข้าวขาวของอินเดีย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ที่สุดของโลก โดยคาดว่าราคาจะสูงขึ้นอย่างมากในอีกไม่กี่วันข้างหน้า

บริษัทการค้าระหว่างประเทศรายหนึ่งในสิงคโปร์กล่าวว่า ราคาข้าวในตลาดส่งออกจะสูงขึ้นไปอีก โดยคาดว่าจะเพิ่มขึ้นขั้นต่ำประมาณ 50 เหรียญสหรัฐต่อตัน และอาจถึง 100 เหรียญสหรัฐต่อตัน หรือมากกว่านั้น ในขณะที่ตอนนี้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งผู้ขายและผู้ซื้อกำลังรอดูว่าราคาตลาดจะขึ้นไปแค่ไหน

ขณะที่ผู้ค้าอีกสองราย รายหนึ่งในสิงคโปร์และอีกรายในกรุงเทพฯ กล่าวว่าพวกเขาคาดว่าจะได้ราคาเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน โดยผู้ค้ารายหนึ่งระบุว่า ในวันที่ (วันศุกร์ที่ 21 กรกฎาคม 2566) เขาไม่ได้ยินว่ามีการซื้อขายใดๆ เกิดขึ้น แต่ผู้ซื้อจะต้องจ่ายในราคาที่สูงขึ้นเพื่อรับสินค้า เนื่องจากการตัดสินใจของรัฐบาลอินเดียทำให้สินค้าจำนวนมากต้องออกจากตลาดไป

สำหรับสถานการณ์ในไทยซึ่งเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่อันดับสองของโลกนั้น บรรดาผู้ค้าข้าวกำลังรอที่จะทราบราคาก่อนที่จะลงนามในข้อตกลงใหม่ โดยนายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย

กล่าวว่า ผู้ส่งออกยังไม่ต้องการขายเพราะพวกเขายังไม่รู้ว่าจะเสนอขายที่ราคาใด ขณะที่ผู้ค้าข้าวบางรายคาดว่าราคาอาจสูงถึง 700-800 เหรียญสหรัฐต่อดัน

กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมอินเดีย (The Ministry of Commerce & Industry) รายงานว่า ในเดือนพฤษภาคม 2566 มีการส่งออกข้าวปริมาณรวม 1,832,436 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 8.25% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,692,779 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565 แต่ลดลงประมาณ 0.66% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,844,606 ตัน ที่ส่งออกในเดือนเมษายน 2566 ซึ่งชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย

1.ข้าวในกลุ่มข้าวบาสมати (พิกัดสินค้า 10063020) จำนวน 405,438 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 10.87% เมื่อเทียบกับจำนวน 365,689 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

2.ข้าวในกลุ่มข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมати จำนวนรวม 1,426,998 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 7.53% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,327,090 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565 โดยข้าวในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

2.1 ข้าวเปลือกที่เหมาะสมสำหรับการทำเมล็ดพันธุ์ (พิกัดสินค้า 10061010) จำนวน 3,090 ตัน ลดลงประมาณ 37.73% เมื่อเทียบกับจำนวน 4,962 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

2.2 ข้าวเปลือกอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10061090) จำนวน 33,665 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 177.06% เมื่อเทียบกับจำนวน 12,151 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

2.3 ข้าวกล้อง (พิกัดสินค้า 10062000) จำนวน 1,539 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 25.14% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,229 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

2.4 ข้าวเหนียว (พิกัดสินค้า 10063010) จำนวน 648,601 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 24.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 522,661 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

2.5 ข้าวขาวอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10063090) จำนวน 544,733 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 45.59% เมื่อเทียบกับจำนวน 374,156 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

2.6 ข้าวหัก (พิกัดสินค้า 10064000) จำนวน 195,371 ตัน ลดลงประมาณ 52.57% เมื่อเทียบกับจำนวน 411,932 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

ทั้งนี้ ในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2566 (มกราคม-พฤษภาคม 2566) มีการส่งออกข้าวปริมาณรวม 7,820,141 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 3.35% เมื่อเทียบกับจำนวน 7,566,731 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565 ซึ่งชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วย

1.ข้าวในกลุ่มข้าวบาสมати (พิกัดสินค้า 10063020) จำนวน 2,192,166 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 16.11% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,887,950 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

2.ข้าวในกลุ่มข้าวขาวที่ไม่ใช่บาสมати จำนวนรวม 7,460,411 ตัน เพิ่มขึ้น 1.21% เมื่อเทียบกับจำนวน 7,371,561 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565 โดยข้าวในกลุ่มนี้ประกอบด้วย

2.1 ข้าวเปลือกที่เหมาะสมสำหรับการทำเมล็ดพันธุ์ (พิกัดสินค้า 10061010) จำนวน 8,925 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 0.34% เมื่อเทียบกับจำนวน 8,894 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

2.2 ข้าวเปลือกอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10061090) จำนวน 260,086 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 16.24% เมื่อเทียบกับจำนวน 233,745 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

2.3 ข้าวกล้อง (พิกัดสินค้า 10062000) จำนวน 1,768 ตัน ลดลงประมาณ 85.32% เมื่อเทียบกับจำนวน 12,046 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

2.4 ข้าวหนึ่ง (พิกัดสินค้า 10063010) จำนวน 3,468,891 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 22.89% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,822,869 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

2.5 ข้าวขาวอื่นๆ (พิกัดสินค้า 10063090) จำนวน 2,967,972 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 37.79% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,153,977 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

2.6 ข้าวหัก (พิกัดสินค้า 10064000) จำนวน 752,770 ตัน ลดลงประมาณ 64.99% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,150,030 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

สำหรับประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญในเดือนพฤษภาคม 2566 ประกอบด้วย

1. เซเนกัล จำนวน 238,996 เพิ่มขึ้นประมาณ 169.41% เมื่อเทียบกับจำนวน 88,709 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

2. เบนิน จำนวน 175,377 เพิ่มขึ้นประมาณ 67.26% เมื่อเทียบกับจำนวน 104,852 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

3. เคนย่า จำนวน 147,645 เพิ่มขึ้นประมาณ 310.18% เมื่อเทียบกับจำนวน 35,995 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

4. เวียดนาม จำนวน 101,004 เพิ่มขึ้นประมาณ 56.64% เมื่อเทียบกับจำนวน 64,484 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

5. ซาอุดีอาระเบีย จำนวน 97,441 ลดลงประมาณ 10.498% เมื่อเทียบกับจำนวน 108,858 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

6. โตโก จำนวน 93,447 เพิ่มขึ้นประมาณ 111.51% เมื่อเทียบกับจำนวน 44,181 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

7. กินี จำนวน 86,658 ลดลงประมาณ 7.9% เมื่อเทียบกับจำนวน 94,089 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

8. อิรัก จำนวน 70,551 เพิ่มขึ้นประมาณ 70.42% เมื่อเทียบกับจำนวน 41,400 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

9. อิหร่าน จำนวน 69,245 ลดลงประมาณ 23.48% เมื่อเทียบกับจำนวน 90,499 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

10. อียิปต์ จำนวน 52,226 เพิ่มขึ้นประมาณ 1,476.84% เมื่อเทียบกับจำนวน 3,312 ตัน ที่ส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2565

สำหรับประเทศผู้นำเข้าข้าวที่สำคัญในช่วง 5 เดือนแรกของปี 2566 (มกราคม-พฤษภาคม 2566) ประกอบด้วย

1. เบนิน จำนวน 820,457 ลดลงประมาณ 1.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 829,404 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

2. เซเนกัล จำนวน 701,776 เพิ่มขึ้นประมาณ 18.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 593,510 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

3. ซาอุดีอาระเบีย จำนวน 625,984 เพิ่มขึ้นประมาณ 30.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 479,036 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

4. เคนย่า จำนวน 562,294 เพิ่มขึ้นประมาณ 630.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 77,012 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

5. โดโก จำนวน 545,867 เพิ่มขึ้นประมาณ 36.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 400,372 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

6. กินี จำนวน 431,839 เพิ่มขึ้นประมาณ 27.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 338,269 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

7. อิหร่าน จำนวน 379,948 ลดลงประมาณ 33.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 567,797 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

8. เวียดนาม จำนวน 367,502 เพิ่มขึ้นประมาณ 31.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 278,926 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

9. ไอวอร์โคสต์ จำนวน 337,516 ลดลงประมาณ 6.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 361,654 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

10. เนปาล จำนวน 336,161 ลดลงประมาณ 32.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 494,103 ตัน ที่ส่งออกในช่วงเดียวกันของปี 2565

องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2566 มีจำนวนประมาณ 40.96 ล้านตัน (รวมข้าวสารที่คำนวณมาจากสต็อกข้าวเปลือกประมาณ 23.299 ล้านตัน) ลดลงประมาณ 13.26% เมื่อเทียบกับจำนวน 47.22 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา และลดลงประมาณ 1.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 41.42 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ ปริมาณสต็อกข้าวของอินเดียยังคงมากกว่าเกณฑ์ปกติ (buffer norms) ที่ 13.54 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 11.54 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) 2 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสสามของปี (ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน)

ขณะที่สต็อกธัญพืช (ข้าว ข้าวสาลี และธัญพืชอื่นๆ) โดยรวมของอินเดีย ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2566 มีจำนวนประมาณ 71.548 ล้านตัน ลดลงประมาณ 6% เมื่อเทียบกับจำนวน 76.126 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงประมาณ 2% เมื่อเทียบกับจำนวน 73.244 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 ที่ผ่านมา โดยสต็อกธัญพืชของอินเดียยังคงมากกว่าระดับปกติ (the required buffer norms) ที่ 41.12 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) 36.12 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) จำนวน 5 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสสามของปี (ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน)

ส่วนสต็อกข้าวสาลีมีประมาณ 30.145 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 5.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 28.51 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 3.96% เมื่อเทียบกับจำนวน 31.388 ล้านตัน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2566 ที่ผ่านมา ทั้งนี้ สต็อกข้าวสาลีมีมากกว่าเกณฑ์ปกติ (the required buffer norms) ที่ 27.58 ล้านตัน (ประกอบด้วยสต็อกสำหรับการบริหารจัดการ (operational stock) จำนวน 24.58 ล้านตัน และสต็อกสำรองทางยุทธศาสตร์ (strategic reserve) จำนวน 3 ล้านตัน) สำหรับช่วงไตรมาสสามของปี (ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน)

สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างตามรายงานของกระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture and Farmers Welfare (MOAFW)) ว่า ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2566 เกษตรกรได้เพาะปลูกข้าวฤดูการผลิตหลัก

หรือ Kharif crop ของปีการผลิต 2023/24 (มิถุนายน-กันยายน) ไปแล้วประมาณ 76.99 ล้านไร่ ลดลงประมาณ 6.13% เมื่อเทียบกับจำนวน 82.02 ล้านไร่ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากฝนที่ตกจากอิทธิพลของลมมรสุม ในปีนี้มาช้ากว่ากำหนด ซึ่งตามปกติแล้ว ฝนที่ตกจากอิทธิพลของลมมรสุมจะพัดเข้าสู่ชายฝั่งทางตอนใต้ของรัฐ Kerala ของอินเดียในวันที่ 1 มิถุนายนของทุกปี แต่ในปีนี้ พายุมรสุมที่พัดผ่านรัฐ Kerala ล่าช้าออกไป และลมมรสุมได้พัดเข้าสู่ชายฝั่งทางใต้ของรัฐ Kerala เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2566

อย่างไรก็ตาม ความคืบหน้าของการเพาะปลูกดีขึ้นตั้งแต่สัปดาห์ที่แล้วพร้อมกับ การฟื้นคืนของฝนจากอิทธิพลของลมมรสุมในเดือนกรกฎาคมนี้

โดยในเดือนกรกฎาคม 2566 นี้ กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดียพยากรณ์ว่า อินเดียจะได้รับน้ำฝนในระดับประมาณ 94-106% ของค่าเฉลี่ย 50 ปีที่ 88 เซนติเมตร (34 นิ้ว) ขณะที่ในเดือนมิถุนายน 2566 อินเดียได้รับปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าปกติประมาณ 10% ขณะที่บางรัฐได้รับปริมาณน้ำฝนต่ำกว่าปกติมากถึง 60%

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย ได้กำหนดค่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยหรือค่าปกติ (average, or normal, rainfall) ที่อยู่ระหว่าง 96% ถึง 104% ของค่าเฉลี่ย 50 ปี (the long-term average) ที่ 88 เซนติเมตร (34 นิ้ว) สำหรับฤดูมรสุมในช่วง 4 เดือนระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายน

อย่างไรก็ตาม มรสุมที่มาถึงล่าช้าในปีนี้เป็นและปริมาณฝนที่ลดลงในบางพื้นที่ได้ส่งผลกระทบต่อ การปลูกพืชฤดูร้อน ขณะที่บางพื้นที่รวมถึงแคว้นปัญจาบและรัฐหaryana (Punjab and Haryana) ต่างประสบปัญหาฝนตกหนักและน้ำท่วม ในขณะที่ส่วนอื่นๆ ของประเทศกำลังเผชิญกับสภาพอากาศที่แห้งแล้ง

ทั้งนี้ ฝนจากลมมรสุมมีความสำคัญต่อการเกษตรของอินเดียมาก ซึ่งภาวะที่ฝนตกชุกจะส่งผลดีต่อการเพาะปลูกพืช เช่น ข้าว ถั่วเหลือง และฝ้าย โดยเกือบครึ่งหนึ่งของพื้นที่การเกษตรของอินเดียซึ่งไม่ครอบคลุมโดยการชลประทาน จำเป็นอาศัยน้ำฝนจากลมมรสุมเพื่อปลูกพืชผลจำนวนมาก

ทางด้าน กรมอุตุนิยมวิทยาของอินเดีย ((the India Meteorological Department; IMD) ได้ออกคำเตือนถึงภาวะฝนตกหนักถึงหนักมากในหลายรัฐของอินเดียในช่วงนี้ เนื่องจากบางพื้นที่ที่มีสภาพความกดอากาศต่ำ และคาดว่า การไหลเวียนของพายุหมุนจะก่อตัวอีกครั้งในรัฐต่างๆ เช่น อุตตราขัณฑ์ หิมาจัลประเทศ และอุตตราประเทศ (Uttarakhand, Himachal Pradesh, and Uttar Pradesh) ทำให้มีแนวโน้มที่จะประสบกับภาวะฝนตกหนัก โดยมีการแจ้งเตือนทางตอนกลางและทางตะวันออกของอินเดียซึ่งคาดว่าจะมีฝนตกในช่วงนี้

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย คาดการณ์ว่าจะมีลมมรสุมในภาคกลางของอินเดียในช่วงนี้ ซึ่งอาจครอบคลุมถึงภูมิภาคอื่นๆที่เคยประสบกับภาวะฝนที่ต่ำกว่าเกณฑ์ เช่น ชัมมูและแคชเมียร์ เติลังคานา (Jammu and Kashmir, Telangana) และบางรัฐทางตอนใต้

ขณะที่ ในกรุงนิวเดลีอาจมีฝนตกปานกลางและปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ส่วนในภูมิภาคทางตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียก็มีการแจ้งเตือนระดับสีเหลืองสำหรับฝนที่ตกเป็นบริเวณกว้าง ขณะที่ในภาคกลาง รวมถึงรัฐคุชราต อัสสัม เมฆาลัย มิโซรัม และมณีปุระ (Gujarat, Assam, Meghalaya, Mizoram, and Manipur) ก็มีแนวโน้มที่จะประสบกับฝนตกหนักเช่นกัน

ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน รายงานว่า อินเดียกำลังเผชิญกับความเป็นไปได้ที่จะสูญเสียหนึ่งในตลาดที่ใหญ่ที่สุดสำหรับการส่งออกข้าวบาสมาดิไปยังอิหร่าน หลังจากที่เงินสำรองรูปปีที่ถือครองโดยอิหร่านลดลงในช่วงไม่กี่สัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งยังส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าอื่นๆ ของอินเดียไปยังอิหร่านด้วย เช่น ยาและเวชภัณฑ์ ทั้งนี้ ที่ผ่านมามี อิหร่านชำระค่าสินค้านำเข้า โดยใช้เงินสำรองรูปปีที่ได้จากการส่งออกน้ำมันไปยังอินเดีย ก่อนที่อินเดียจะหยุดซื้อน้ำมันดิบของอิหร่านในกลางปี 2562 เนื่องจากมาตรการคว่ำบาตรของสหรัฐอเมริกาต่ออิหร่าน

ขณะที่อิหร่านกำลังหาวิธีกลับมานำเข้าข้าวบาสมาดิจากอินเดีย ผู้นำเข้าข้าวในอิหร่านเริ่มสำรวจทางเลือกในการเพิ่มการจัดหาข้าวจากผู้ผลิตรายอื่น เช่น ปากีสถาน ตุรกี และไทย โดยที่ผ่านมามี อิหร่านนำเข้าข้าวบาสมาดิจากอินเดียเกือบ 1 ล้านตันในปี 2565/2566 คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 20.35% ของการส่งออกข้าวบาสมาดิทั้งหมดของอินเดียที่มีประมาณ 4.5 ล้านตัน

ทั้งนี้ การค้าระหว่างอินเดียและอิหร่านลดลงอย่างมากตั้งแต่ปี 2562/2563 หลังจากที่อินเดียหยุดซื้อน้ำมันดิบของอิหร่านในเดือนพฤษภาคม 2562 ซึ่งอิหร่านเคยเป็นหนึ่งในผู้จัดส่งพลังงานสามอันดับแรกให้กับประเทศอินเดีย รองจากซาอุดีอาระเบียและอิรัก

ขณะที่ อิหร่านได้แจ้งประเด็นนี้ต่อฝ่ายอินเดียในการประชุมหลายครั้งเมื่อเร็วๆ นี้ และเสนอที่จะกลับมาส่งออกน้ำมันอีกครั้ง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเงินสำรองรูปปี อิหร่านยังชี้ว่าอินเดียซื้อน้ำมันดิบจากรัสเซียท่ามกลางการคว่ำบาตรจากชาติตะวันตก ดังนั้น อินเดียก็ควรใช้วิธีที่คล้ายกันในการกลับมานำเข้าน้ำมันดิบจากอิหร่านอีกครั้ง

ทั้งนี้ อิหร่านเป็นผู้นำเข้าข้าวบาสมาดิของอินเดียรายใหญ่ที่สุดหรือใหญ่เป็นอันดับสองนับตั้งแต่ปี 2557/2558 โดยเป็นผู้นำเข้าสินค้าข้าวรายใหญ่ที่สุดในปี 2560/61, 2561/62, 2562/2563 และ 2564/2565 ทั้งนี้ อิหร่านนำเข้าข้าวบาสมาดิ 935,567 ตันในปี 2557/2558 และสูงสุดในปี 2561/2562 ที่ 1.4 ล้านตัน ขณะที่ตัวเลขในปี 2565/2566 อยู่ที่ 998,879 ตัน นอกจากนี้ อิหร่านยังเป็นผู้ซื้อชาอินเดียรายใหญ่อันดับ 4 ระหว่างปี 2565/2566 โดยนำเข้ามูลค่า 68 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

จากข้อมูลอย่างเป็นทางการ ปี 2562/2563 มูลค่าการค้าของอินเดียกับอิหร่านลดลง เมื่อเทียบกับปีงบประมาณก่อนหน้า โดยการนำเข้าของอินเดียซึ่งส่วนใหญ่เป็นน้ำมันดิบจากอิหร่าน ลดลงประมาณ 90% เป็น 1.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เมื่อเทียบกับ 13.53 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2561/2562 การส่งออกของอินเดียไปยังอิหร่าน ลดลงน้อยกว่า 5% ซึ่งมีมูลค่า 3.37 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2562/2563 เทียบกับ 3.51 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปีงบประมาณ 2561/2562

ทั้งนี้ ปี 2565/2566 อินเดียส่งออกสินค้ามูลค่า 1.66 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (ส่วนใหญ่เป็นข้าวบาสมาดิ) แต่การนำเข้าจากอิหร่านมีมูลค่าเพียง 672 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ในเดือนแรกของปีงบประมาณปัจจุบัน (เมษายน 2566) อินเดียส่งออกสินค้ามูลค่า 123 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ส่วนใหญ่เป็นข้าวบาสมาดิ) เติบโต 1.06% เมื่อเทียบเดือนเดียวกันปีก่อนหน้า แต่การนำเข้าหดตัว 7.24% เป็น 69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเตหะราน

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนกรกฎาคม 2566 โดยภาวะราคาข้าวของสหรัฐฯทรงตัวอยู่ที่ระดับ 760 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ซึ่งเป็นราคาที่สูงสุดนับตั้งแต่ปี 2008 เนื่องจากอุปทานข้าวในประเทศยังคงอยู่ในภาวะตึงตัว ซึ่งราคาข้าวของสหรัฐฯยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าประเทศอื่นๆ ขณะที่ราคาข้าวของอูรุกวัยยังคงทรงตัวอยู่ที่ระดับ 600 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน

ขณะที่ราคาข้าวของไทยปรับขึ้น 14 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ระดับ 531 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น เช่น อินโดนีเซีย อิรัก ประกอบกับค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น ในส่วนของราคาข้าวเวียดนามปรับขึ้น 16 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ในระดับ 519 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากอุปทานข้าวในประเทศอยู่ในภาวะตึงตัว ขณะที่ความต้องการข้าวจากต่างประเทศยังคงมีมาก ขณะที่ราคาข้าวของปากีสถานปรับลดลง 50 เหรียญสหรัฐฯมาอยู่ที่ 495 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากคาดว่าผลผลิตข้าวจะกลับมามีปริมาณเพิ่มขึ้น ในปี 2023/24 ส่วนราคาข้าวอินเดียปรับขึ้น 15 เหรียญสหรัฐฯมาอยู่ที่ระดับ 470 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน โดยราคาข้าวอินเดียยังคงเป็นระดับราคาที่ต่ำที่สุดในโลก

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้ประมาณการว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2566/67 (2023/24) (ปีปฏิทิน 2567) ในเบื้องต้นจะเพิ่มขึ้นมาที่จำนวน 520.77 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 512.49 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2565/66 (2022/23) (ปีปฏิทิน 2566) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น จีน บังกลาเทศ อินโดนีเซีย เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา ปากีสถาน กัมพูชา สหรัฐฯ จะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ในขณะที่เดียวกันก็คาดว่าประเทศอินเดีย ไทย ญี่ปุ่น และไนจีเรีย จะมีผลผลิตลดลง โดยคาดว่าในปี 2566/67 (ปี 2567) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 149.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.1% จากจำนวน 145.95 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2565/66 ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 134.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 136.0 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2565/66 (ซึ่งเป็นสถิติผลผลิตที่สูงสุดของอินเดีย) ประเทศบังกลาเทศจะมีผลผลิต 37.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.8% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 34.45 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับในปี 2565/66 ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 27.0 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2565/66 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.6 ล้านตัน เท่ากับปี 2565/66 ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 12.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 5.9% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 9.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นถึง 63.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 5.5 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2565/66 ประเทศญี่ปุ่นจะมีผลผลิต 7.45 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ประเทศบราซิลจะมีผลผลิต 6.8 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2565/66 ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 6.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.1% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ประเทศสหรัฐฯจะมีผลผลิต 6.38 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 25.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 5.09 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2565/66 ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.23 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ประเทศอียิปต์จะมีผลผลิต 3.78 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 5.0% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ประเทศเนปาลคาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 3.65 ล้านตัน เท่ากับปี 2565/66 ขณะที่ประเทศไทยคาดว่าในปี 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) จะมีผลผลิต 19.7 ล้านตันข้าวสาร ลดลงประมาณ 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566)

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) จะมีการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ 523.91 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 521.37 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด

2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) เนื่องจากคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของประเทศผู้บริโภครายใหญ่ เช่น อินเดีย บังคลาเทศ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ เมียนมา ไนจีเรีย สหรัฐฯ เนปาล อียิปต์ จะบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปี การตลาด 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 152.0 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.9% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) ขณะที่อินเดียคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 114 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) บังคลาเทศ 38.2 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.6% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 อินโดนีเซีย 35.2 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.3% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 เวียดนาม 21.7 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ฟิลิปปินส์ 16.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 เมียนมา 10.3 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ญี่ปุ่น 8.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2564/65 ไนจีเรีย 7.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 บราซิล 6.8 ล้านตัน ลดลง 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 สหรัฐฯ 4.92 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.4% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 เนปาล 4.68 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 กัมพูชา 4.15 ล้านตัน เท่ากับปี 2565/66 อียิปต์ 4.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 เกาหลีใต้ 4.0 ล้านตัน เท่ากับปี 2565/66 และไทย 12.5 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 12.8 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2565/66 เป็นต้น

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2566/67 (ปี 2567) คาดว่าจะอยู่ที่ 170.42 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 173.56 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2565/66 (2566) เนื่องจากคาดว่าสต็อกข้าวของอินเดียมีแนวโน้มลดลงจาก 35.0 ล้านตัน มาเป็น 32.0 ล้านตัน ในปี 2566/67 (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 18.8% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) ขณะที่สต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มทรงตัวที่ระดับประมาณ 106.8 ล้านตัน และยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 62.7% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ส่วนประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าในปี 2566/67 จะมีสต็อกประมาณ 3.4 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.9% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ประเทศอินโดนีเซีย คาดว่าจะมี 3.3 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 บังคลาเทศ 1.9 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 9.9% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 เวียดนาม 1.86 ล้านตัน ลดลง 9.7% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 และสหรัฐฯ 0.94 ล้านตัน ข้าวสาร เพิ่มขึ้น 15.6% เมื่อเทียบกับปี 2565/66 ขณะที่ในส่วนของประเทศไทยนั้นคาดว่าจะสต็อกปลายปี 2566/67 (ปี 2567) จะมีประมาณ 2.13 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 10.5% จากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2565/66 (ปี 2566) ที่จำนวน 2.38 ล้านตัน

ทางด้านการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯคาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2566/67 (ปีปฏิทิน 2567) จะมีปริมาณอยู่ที่ประมาณ 56.34 ล้านตันข้าวสารเพิ่มขึ้นประมาณ 1.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 55.65 ล้านตันข้าวสาร ในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) เพราะคาดว่าประเทศอินเดีย ปากีสถาน สหรัฐฯ เมียนมา กัมพูชา กายอานา อาร์เจนตินา รวมทั้งออสเตรเลีย จะส่งออกได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ประกอบกับประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น จีน สหภาพยุโรป ไนจีเรีย ไควอร์โคสต์ เซเนกัล ซาอุดีอาระเบีย มาเลเซีย อิหร่าน เนปาล บังคลาเทศ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ กาน่า กินี คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น ขณะที่ประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆ เช่น ไทย เวียดนาม และบราซิล จะมีแนวโน้มส่งออกลดลงจากปีก่อนหน้า

ทั้งนี้ในส่วนของตลาดนำเข้านั้นคาดว่าในปี 2567 ประเทศจีนจะนำเข้าประมาณ 5.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.7% เมื่อเทียบกับปี 2566 ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 3.8 ล้านตัน ลดลง 2.6% เมื่อเทียบกับปี 2566 สหภาพยุโรปจะนำเข้าประมาณ 2.65 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6% เมื่อเทียบกับปี 2566 ไนจีเรียคาดว่าจะนำเข้าจำนวน 2.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อเทียบกับปี 2566 อิรักคาดว่าจะนำเข้า 1.9 ล้านตัน ลดลง 13.6% เมื่อเทียบกับปี 2566

เวียดนามคาดว่าจะนำเข้า 1.7 ล้านตัน เท่ากับปี 2566 ไอวอร์โคสต์คาดว่าจะนำเข้า 1.55 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.3% จากปี 2566 เซเนกัลคาดว่าจะนำเข้า 1.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.7% จากปี 2566 ซาอุดีอาระเบียคาดว่าจะนำเข้า 1.35 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.8% จากปี 2566 มาเลเซียคาดว่าจะนำเข้า 1.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.0% เมื่อเทียบกับปี 2566 อิหร่านคาดว่าจะนำเข้า 1.25 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 13.6% จากปี 2566 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน ลดลง 2% เมื่อเทียบกับปี 2566 แอฟริกาใต้คาดว่าจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน เท่ากับปี 2566 เนปาลคาดว่าจะนำเข้า 1.03 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2566 บังคลาเทศคาดว่าจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 25% เมื่อเทียบกับปี 2566 บราซิลคาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน ลดลง 5.0% เมื่อเทียบกับปี 2566 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.6% เมื่อเทียบกับปี 2566 กาน่าคาดว่าจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 28.6% เมื่อเทียบกับปี 2566 เม็กซิโกคาดว่าจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.2% เมื่อเทียบกับปี 2566 เอธิโอเปียคาดว่าจะนำเข้า 0.75 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.1% เมื่อเทียบกับปี 2566 โมซัมบิกคาดว่าจะนำเข้า 0.71 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2566 อินโดนีเซียคาดว่าจะนำเข้า 0.7 ล้านตัน ลดลง 60% เมื่อเทียบกับปี 2566 เป็นต้น

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2567 คาดว่าประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.5 ล้านตัน ลดลง 11.8% เมื่อเทียบกับ 8.5 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2566 ส่วนอินเดียคาดว่าจะในปี 2567 จะส่งออกได้ 23.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 22.5 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2566 ขณะที่เวียดนามคาดว่าจะส่งออก 7.2 ล้านตัน ลดลง 4.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 7.5 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2566 ปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 4.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 25.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 3.6 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2566 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 2.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 15.3% เมื่อเทียบกับที่คาดว่าจะส่งออก 2.13 ล้านตัน ในปี 2566 เมียนมาคาดว่าจะส่งออก 2.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 13.5% เมื่อเทียบกับปี 2566 จีนคาดว่าจะส่งออกได้ 2.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 11.1% เมื่อเทียบกับปี 2566 กัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 1.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2566 อูรุกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.6% เมื่อเทียบกับปี 2566 บราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 0.9 ล้านตัน ลดลง 18.2% เมื่อเทียบกับปี 2566 เป็นต้น

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, July 2023)